

Seimas suteikė pirmenybę santuoka grįstai šeimai

„Vaikui geriausia augti šeimoje, kuri grįsta santuoka. Tai seniai įrodė mokslininkai“, – įsitikinęs konservatorių vadovas Andrius Kubilius. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, birželio 3 d. (Alfa.lt) – Seimas priėmė Valstybinę šeimos politikos koncepciją, kuri sako, kad šeima yra tik susituokę vyras ir moteris. Vieniši tėvai su vaikais ir žiedų nesumainiusios poros liko koncepcijos užribyje. Šeimai stiprinti parlamentariai pasižadėjo įkurti ir atskirą Šeimos ir vaiko reikalų ministeriją.

Tuo metu, kai Seimas svarstė, ar priimti koncepciją, aplink parlamento rūmus ratus su plakatais ir mažais vaikais suko apie pusšimtis piketuoju. Šįkart tai buvo santuokos su-

reikšminimui pritariantys aktyvistai, o ne jos priešininkai, kaip kad buvo anksčiau.

„Iš santuokos atsiranda šeima – gera vieta augti vaikams“, „Šeimos politika be santuokos – teisės be pareigų“ – skelbė plakatai atėjusių tėvų su vaikais ir nevyriausybinės Ateitinių organizacijos, Nacionalinio šeimų ir tėvų susivienijimo atstovai.

Žlugo paskutinė viltis, kai nors ir buvo leista svarstyti liberalo Eligijaus Masiulio siūlymą, jam vis dėlto buvo nepritarta. 27 parlamentariai palaikė

mintį, kad šeima būtų vadinami ne tik sutuoktiniai, bet ir „tarpusavio pagalbos ir bendro ūkio vedimo siejami vyras ir moteris“ bei vaikus auginanti vieniša motina ar tėvas. Tačiau dauguma Seimo narių tam nepritarė.

„Grįžtame į viduramžius. Teko bendrauti su kitų šalių diplomatais, jie labai nusistebėjo, kad pas mus svarstomi tokie dalykai, – perspėjo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas socialdemokratas Algirdas Sysas. – Bandymas skirstyti į geras ir blogas šeimas niekada neduos gerų rezultatų.“

„Vaikui geriausia augti šeimoje, kuri grįsta santuoka. Tai seniai įrodė mokslininkai“, – santuokos siūlė nebijoti konservatorių vadovas Andrius Kubilius.

Koncepcijoje teigiama, kad valstybė remis šeimas vaikų ugdymo, švietimo, užimtumo, socialinės paramos, sveikatos ir vaiko saugumo šeimoje srityse. Joje siūloma sudaryti sąlygas stiprinti tėvų, kaip pirmųjų ir svarbiausių vaiko ugdytojų vaidmenį, remti švietimo ir socialinės pagalbos programas, ugdyti šeimos neturinčių asmenų drąsą ir gebėjimą kurti šeimą bei išipareigoti santuokai, kurti teigiamą visuomenės požiūrį į šeimą, riboti šeimą griaušančius viešumos veiksnius.

Koncepcija tik apibrėžia valstybės tikslus bei uždavinius tam tikroje srityje.

Socialliberalai siūlo referendumą dėl dvigubos pilietybės

Vilnius, birželio 3 d. (Lietuviams. com) – „Dvigubos pilietybės klausimą reikia spręsti kuo greičiau. Sieksiu, kad dvigubos pilietybės problema būtų sprendžiama ne apeinant Konstituciją, o vieninteliu teisėtu keliu – ją keičiant. O tam reikia rengti referendumą“, – tvirtino socialliberalas Artūras Paulauskas.

Naujosios sąjungos pirmininkas A. Paulauskas pernai pateikė projektą dėl referendumo rengimo dvigubos pilietybės klausimu. Projektui po pateikimo buvo pritarta.

Liberalų ir centro sąjungos frakcijos narys Arminas Lydeka yra pateikęs Pilietybės įstatymo pataisas. Jose siūlyta dvigubą pilietybę suteikti tik Europos Sąjungos šalių piliečiams. Tačiau šis projektas sulaukė labai įvairių reakcijų iš užsienio lietuvių ir teisininkų. Tiesa, A. Paulausko projektas irgi vertinamas labai įvairiai.

„Dabar Konstitucijoje numatyta, kad dviguba pilietybė gali būti suteikta tik išimtiniais atvejais. Priėmę tokį įstatymą, pažeistume Konstitucijos nuostatas“, – teigė A. Paulauskas.

Keldama dvigubos pilietybės klausimą, Naujoji sąjunga teiraujasi ir užsienyje gyvenančių lietuvių nuomonės – rengiamas parašų rinkimas. Londone pradedami rinkti lietuvių parašai. Pasirašyti kviečiami lietuviai, sutinkantys, kad Lietuvoje būtų rengiamas referendumas dėl dvigubos pilietybės.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Pasikiltininkų kursai (p. 2, 8)
- Politikams vis sunkiau atsispirti interesų grupei (p. 3, 9)
- SOS – parapijų archyvinės medžiagos išsaugojimas (p. 4, 11)
- Komentaras. J. Gailos „Kitokios kalbos ilgesys“ netikslumai (p. 5)
- Laiškai, komentarai, nuomonės (p. 5)
- Ar atsimenat? (p. 8, 11)
- Ar Baltijos...? (2) (p. 9)
- Svarbiausias būdas išlaikyti kalbą... (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.22 LT
1 EUR — 3.45 LT

Vilniaus oro uoste negalės leisti vėluojantys orlaiviai

Vasarą Vilniaus oro uoste negalės leisti vėluojantys orlaiviai. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, birželio 3 d. (ELTA) – Vilniaus oro uoste dėl kilimo – tūpimo takų atnaujinimo ribojami lėktuvų skrydžiai.

Tarptautiniame Vilniaus oro uoste (TVOU) abipus kilimo – tūpimo tako įrengiamos papildomos apsauginės juostos. Mat TVOU kyla ir leidžiasi vis didesni orlaiviai su vis galingesniais varikliais. Be paruošiamųjų darbų, abipus kilimo ir tūpimo tako bus išlietos dvi šoninės apsauginės juostos. Tokie darbai įmanomi tik tuomet, kai oro uoste neįvyksta ir nesi-

leidžia lėktuvai. Tad sostinės oro uoste bus dirbama tik nuo 23.30 val. vakaro iki 5 val. ryto.

Dėl šios priežasties vėluojantys orlaiviai vėlai vakare arba naktį TVOU nebus priimami, o nukreipiami į gretimuosius oro uostus.

Apie oro uosto uždarymą dėl šių statybų visos čia skrydžius vykdančios oro bendrovės yra įspėtos.

Oro uosto kilimo – tūpimo tako papildomas apsauginės juostas numatoma įrengti iki spalio pradžios.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-03-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

PASKILTININKŲ KURSAI

sl. RIMA LINTAKAITĖ

Mano mama, sesė Audra Lintakienė, pradėjo paskiltininkų kursus. Šie kursai buvo paskirti lavinti vaikus pirmaisiais skautiškosios teorijos keliais. Tai buvo prieš ketverius metus. Jau visi mes mažiukai, kurie pradėjome kursus kaip pirmokai 2005 metais, 2009 metais važiuosime į Gintaro-Ažuolo vadovų mokyklą. Mes tiek daug esame išmokę ir užmezgę naujas draugystes, kurias tęsime visą gyvenimą. Šiais metais vėl bus vedami šie kursai. Visi jų labai laukia, vadovai ir vaikai tiek pat.

Daug vadovų yra mums padėję per šiuos trejus, tuoj ketverius metus. Brolis Aras Lintakas yra vedęs kursus apie apsaugą su įrankiais ir kaip įrankius naudoti bei vėliavininko specialybes. Brolis Andrius Tamulis yra mums padėjęs pionerijoje: mokė kaip surišti stalą, trikojus ir daugelį kitų įrengimų, buvo skilčių globėju. Brolis Audrius vedė kitas vėliavininko specialybės dalis ir mus daug ko išmokė apie Baden-Powell.

Sesė Vanda Aleknienė ir sesė Virginija Rubinski yra mums padėjusios išmokyti apie iškylas, kaip reikia kompasą naudoti ir apie skilties sudėtį. Aišku, negalima užmiršti apie šeiminkus: brolių Saulių Šoliūną, sesę Lidiją Šoliūnienę ir sesę Aušrą Jasaitytę-Petry. Jie mums labai skaniai gamino pusryčius ir sudėjo daug skanių valgių, kad mes galėtume nusinešti ir kepti pietus ir vakarienę ant laužo.

Aš nežinau kaip žmonės gali gyventi be draugų. Reikia susidraugauti su žmonėmis kursuose todėl, kad be jų būtų labai nesmagu ir labai sunku. Neatliktumėme užduočių ir, blogiausia, negautumėme maisto. Mes turime savo maistą pasigaminti, bet tik pietus ir vakarienei. Ši maistą galima labai lengvai pasigaminti, kaip dešrelės ant pagalio, arba sunkiau – kaip skautiški cepelinai. Dešrelės ant pagalio visi mėgsta, kartais dar gauname pupų su dešrelėmis valgyti. Skautiški cepelinai irgi yra labai skanūs. Tikrai reikia išgaubti bulvę, įdėti truputį iškeptos mėsos, užbars-

Brolis Andrius Tamulis moko sesę Izabelę Rubinski atidžiai ir saugiai naudotis peiliuku.

tyti sūrio, apvynioti aliuminiu popieriui ir įmesti laužan. Paskutinę dieną visada pasidarome pusryčius ant gerai išvalytų, išplautų „šiūpelių“. Valgome kiaušiniene ir savaitės likučius. Dieną prieš reikia paruošti „šiūpelę“. Nuplauname, užpurškiame „Pam“ ir įdedame į pečių „Kernavės“ virtuvėje, kad visos skylutės užsidarytų. Paskutinę dieną tai tikrai būna viena iš skaniausių dienų kursuose.

Iškylas kursuose taip pat būna

labai smagios. Per iškylas žaidžiame žaidimus, pakviečiame vadovus, pasidarome valgyti ir pavargę einame atgal į „Kernavės“ pastovyklę. Vienas žaidimas buvo kimo žaidimas. Turėjome užsirišti akis kaklaraiščiais ir mus vadovai

Nukelta į 8 psl.

Puota! Paskiltininkų kursantų paskutinioji suneštinė puota!

Dėmesio! Dėmesio! Dėmesio!

Čikagos lietuvių skautų tundai šią vasarą **liepos 19-26 d.** ruošia paukštytėms, ūdrytėms, vilkiukams ir bebrams stovyklėlę „Rako“ miškuose, Michigan valstijoje, Custer miestelyje. Kviečiame paukštytes, ūdrytes, vilkiukus ir bebrus nuo 8 metų iki 10 metų. Tuo pačiu laiku vyks ir Jaunų šeimų pastovyklė.

Dėl daugiau informacijos prašau kreiptis į stovyklos viršininkę: Vidą Maciukevičiūtę Kluko, tel.: 249-449-6564 arba el. paštu: vidakluko@comcast.net arba pas tuntininkus:

„Nerijos“ tunto tuntininkę Taiydą Chiapetta 708-839-4438

„Aušros vartų/Kernavės“ tunto tuntininkę Rasą Ramanauskienę 630-845-0151

„Lituanicos“ tunto tuntininką Liną Paužuolį 847-340-7890

Stovyklos registracijos anketą rasite „Nerijos“ tunto tinklalapyje: www.nerija.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

POLITIKAMS VIS SUNKIAU ATSISPIRTI INTERESŲ GRUPIŲ ĮTAKAI

ALBINAS ČAPLIKAS

Patys mūsų šalies parlamentarai jau pripažįsta, kad Lietuvoje politikams vis sunkiau atsispiirti interesų grupių daromai įtakai ir įvairiems gundymams. Dažniau į Seimą užsukantys žurnalistai iš veido gali pažinti keliolika, o kartais net keliasdešimt asmenų, įdėmiai stebinčių Seimo darbą. Jų padaugėja, kai artėja svarbių įstatymų priėmimo ar įstatymų papildymų svarstymai. Tada šiems vyrukams pats darbymetis. Tikriausiai pamanėte, kad tai savo veiklą įregistravę lobistai? Apsirikote. Geriausiu atveju juos būtų galima pavadinti nelegaliais lobistais, o iš tikrųjų tai – interesų grupių atstovai, dar kitaip vadinami stūmikaiis, taikliausiai – profesionalūs kyšininkai.

Ranka ranką tepa

Sakoma, kad lobizmas kaip veikla žmonijos istorijoje žinomas nuo tada, kai atsirado valdžia. Daugelyje šalių lobistinė veikla griežtai reglamentuojama. Pavyzdžiui, Briuselyje dirba apie 15,000 lobistų. Lietuvoje savo veiklą įregistravo tik 19. Tiek mažai! Ir jie tikrai nepelnytai patiria visuomenės priekaištus, kad lobizmas yra labai blogas reiškinys valdant valstybę. Kaipgi taip – atvirai pasakyti, kad nori daryti įtaką politikams. Negerai, kažkaip neįprasta. Įprasta, kai įtaką darai prie keturių akių. Atsineši vokelį, kažkur pavaišini, kai ką pažadi. Juk Seimo nariai irgi žmonės, jie irgi nori gražiai ir jaukiai gyventi. Taigi ranka ranką tepa – jis pažada „stumtelėti“ tavo pasiūlytus įstatymo papildymus, o tu per savo užsakovus pažadi politikui už simbolinį mokestį sutvarkyti jo namus ar surešti pirtelę paežerėje. Taip ir gyvename draugiškai. Su korupcijos apraiškomis kovojančios tarptautinės organizacijos „Transparency International“ Lietuvos skyriaus vadovas Rytis Juozapavičius iš karto suprato „Valstiečių laikraščio“ klausimo „Kodėl Lietuvoje tiek mažai lobistų?“ potekstę.

„Turtingų kompanijų advokatai dažniausiai atlieka ir lobistinę veiklą. Tiesiog jie eina į Seimą ir tariasi. Tačiau dažnai daroma dar paprasčiau. Suprantamiausias pavyzdys – LEO LT projektas. Besikalbant su vienu iš VP grupės akcininkų Ž. Marcinkevičiumi, man kilo abejonių, ar jis neužsiima neteisėtu lobizmu. Pagal Lobistinės veiklos įstatymą, jeigu asmuo pats siekia susitikti su politikais ir jiems įrodinėja savo kompanijos privalumus, toks veikėjas turi registruotis lobistu, mokėti mokesčius, atlikti kitas lobistui privalomus veiksmus. Tokių abejonių nekyla tada, kai patys politikai pasikviečia kokių nors asmenis“, – sako Juozapavičius.

Koją kiša korupcinė sistema

Pasak Juozapavičiaus, visuomenė turi žinoti, kas sudaro interesų grupę ir ko ji siekia. O dabar vyrauja teta, nes kas netingi, tas alkūnėmis braunasi prie pažįstamų politikų.

„Kai Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) nariai kal-

basi su įtariamaisiais dėl lobistinės veiklos, šie net nesipriešina, sako: ‘Bauskite greičiau, negaiškime laiko. Jie sutinka sumokėti baudą ir dirba toliau, tik gal atsargiau.’ Naujasis įstatymo projektas irgi padėties iš karto nepakeis, bet jis būtų tarsi atrama keičiant šią padėtį“, – sako Juozapavičius.

Tačiau naujasis Lobistinės veiklos įstatymo projektas Seime užsigulėjo nuo 2006-ųjų. Kokios priežastys? Pasak Nacionalinės lobistų asociacijos prezidento Romo Stumbrio, koją kiša korupcinė sistema. Įpratusieji duoti į delną nesuinteresuoti keisti dabartinę padėtį. Ir ne tik kyšio davėjai nesuinteresuoti. Dar labiau šios tetaikos nenori keisti gaunantieji kyšius, t. y. politikai. Legalūs lobistai dirba skaidriai, jie paviešina savo veiklą, nurodo, kas siekia pakeisti įstatymus, dėl kokių priežasčių, kiek tam skiriama lėšų ir kaip jos išleidžiamos. „Legalūs lobistai netarpininkauja sudarant kokius nors juodus sandėlius. Atvirkščiai, mes patys raginame, kad politikai užkirstų galimybes veikti nelegaliems lobistams. Deja, mums nepavyksta to pasiekti. Žinome kai kurių Seimo bei Vyriausybės narių suinteresuotumą nieko nekeisti“, – sako Stumbrys.

Įstatymais pasidavimo nepažabosi

Kai kurios interesų grupės ar fiziniai asmenys savo tikslų siekia aplinkiniais keliais – naudoja visuomenines organizacijas ar vadinamąsias asocijuotas struktūras. Pasak Stumbrio, pagal įstatymus nevyriausybinių pelno nesiekiančios organizacijos lyg ir neužsiima lobizmu, tačiau iš tikrųjų tai daro, bet įrodyti labai sunku. Naujasis įstatymo projektas kaip tik reglamentuotų tokią veiklą.

Anot Seimo nario Jurgio Razmos, visuomeninėms organizacijoms reikėtų atsakingiau ginti kieno nors interesus: „Gal tokioms organizacijoms nereikėtų registruotis lobistais, tačiau viešai skelbti apie savo lobistinę veiklą jos privalėtų“. Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) generalinio direktoriaus pavaduotojas Mykolas Aleliūnas tikina, kad pramonininkų organizacijos veikla yra skaidri. „Visi mūsų raštai, skiriami Prezidentui, Seimui ar Vyriausybei, yra pateikiami viešai. Be to, jų kopijas išsiunčiame VTEK, nors to daryti neprivalome. Kita vertus, jeigu vienas žmogus sau leidžia kitą pirkti ir jei kitas sau leidžia parsiduoti, tai yra jų moralės klausimai ir net griežčiausiais įstatymais tokių veiksmų nesureguliuosi“, – sako Aleliūnas.

Mažos šalies subtilybės

Gal reikėtų reikalauti, kad apie lobistinius santykius praneštų abi pusės – ir lobistine veikla užsiiman tieji, ir rengiantys teisės aktus politikai? Ar įmanoma iš Seimo narių pareikalauti, kad jie paviešintų tokius santykius? Seimo narys Razma sako, kad mažoje šalyje politikams sunkiau sekasi pasiekti, kad jiems nebūtų daroma įtakos: „Vieni kitus pažįsta, sunku tikėtis, kad visi kruopščiai

Užrašai iš provincijos

STASYS GOŠTAUTAS

Nepaprasti rinkimų metai JAV

Jau seniai tokių įdomių ir reikšmingų rinkimų neturėjome. Gaila, kad jie taip ilgai užsitęsė ir beveik iš anksto žinom, ką tie trys kandidatai sakys ir kas juos rinks. Bet vis vien tokių rinkiminių metų seniai Amerikoje nebuvo. Reikia sugrįžti į John F. Kennedy laikus arba vėliau – Ronald Reagan, kad rastum ką nors panašaus. Šiaip, visados baigi pasirinkdamas iš neigiamos pusės, tai yra, ne geriausią, bet mažiau kenksmingą kandidatą.

Šie rinkiminiai metai (turėčiau sakyti – dveji metai) nors ir užsitęsė per ilgai ir dar truks beveik pusę metų, yra ypatingai įdomūs, nes pirmą kartą į JAV prezidentus kandidatuoja moteris ir pirmą kartą jai tą privilegiją bando atimti pusiau juodaodis (mulatas – taip jį vadina Lotynų Amerikoje, tai yra mišrins juodaodžio ir baltaodžio) kandidatas. Jeigu tai būtų Lotynų Amerikoje, niekas tuo nesistebėtų ir net apie tai neužsimintų. Reikia tik pažiūrėti, kiek mulatų ar metisų (ispanų kalboje „metisu“ vadinamas vaikas, gimęs indėnui/ei ir baltaodžiui/ei) pasiekė Meksikos ir Centro Amerikos prezidentūrą. Dauguma jų buvo actekų ar majų palikuonys, susigiminiavę su ispanų „konkistadorų“ palikuonimis. O ką jau bekalbėti apie Pietų Ameriką šiandien, kur Venesuelos Hugo Chavez Frias yra mulatas, Bolivijos Evo Morales yra metisas, tai yra, baltaodžio mišrins su sena Bolivijos indėnų gentimi, žinoma kaip „aimara“, kurią taip mėgo piešti Jonas Rimša. Metisas yra ir Nikaragvos prezidentas Jose Daniel Ortega. Išskyrus Argentinos ir Čilės, turbūt nėra krašto, kur nors 5 proc. kiekvieno gyventojų neturi maišyto juodaodžio ar indėniško kraujo. Brazilijoje labai daug yra indėnų ir juodaodžių mišinių, vadinamų „zambos“. Tad abejoti, ar tos maišytos rasės gali valdyti ir sumaniai tvarkyti kraštą, tikrai neverta – tai jau seniai įrodytas faktas. Dabar atrodo atėjo eilė JAV.

Jose Vasconcelos, apie kurį yra daug rašęs Jonas Skyrius („Lietuvių Dienų“ leidėjo sūnus ir UCLA ispanų profesorius), tam rasių mišiniui sugalvojo net naują terminą – „kosminė rasė“. Tai yra, kuo daugiau tos rasės maišysis, tuo labiau jos bus reikšmingesnės ir tobulesnės. Beje, Miguel Angel Asturias, 1967 metų literatūros Nobelio laureatas, buvo metisas, t.y. ispanų ir majų palikuonis, vienas iš jo romanų buvo pavadintas „La mulata de tal“ (1964).

Bet grįžkim prie Amerikos rin-

kimų. Jeigu demokratai pasirinks Hillary Rodman Clinton (61 metų), kas dabar jau atrodo labai tolima galimybė, tai nemažas procentas demokratų pasirinks balsuoti už respublikonų kandidatą John McCain (72 m.), nesvarbu nei jo metai, nei jo patirtis – tai, ką aš vadinu neigiamu balsu. Tuo pačiu, jeigu demokratai pasirinks Barack Hussein Obama (47 m.), tai geras procentas demokratų iš apmaudo irgi balsuos už respublikonų ar kokį kitą nežymų kandidatą. Tai aišku, žinoma, jeigu tik per demokratų suvažiavimą nepasikartos 1968 metų skandalas, kuris suskaldė partiją, kai daug demokratų balsavo už trečią, mažai reikšmingą kandidatą. Ir kas bus tada, sunku išpranašauti. Yra dar ir kita išeitis – iš viso nebalsuoti.

Bet kaip ten būtų, šių metų rinkimai tikrai įdomūs ir, kas svarbiausia, jie išjudino jaunimą, kuris dažnai laikosi pasyviai, nes senimas jau viską nusprendė ir jaunimo balsas dingsta. Tikiu, kad ir Lietuvoje šiais metais bus naujų jaunų kandidatų, kuriuos išrinks jauna, jau „Sąjūdžio“ laikų išauginta karta. Bet ši kartą Obama, jaunas ir tikrai charizmatinis kandidatas, pritraukė intelektualus, studentus, vieną kitą korporacijos prezidentą ir t.t. ir, aišku, beveik visus 98 proc. afroamerikiečių. Neaišku dar, kas bus su 2 proc. žydų balsų ir į kurią pusę pasuks 20 proc. ispanakalbių? Neaišku ir ar balsuos, ar ignoruos moterų klubas, kuris gana vieningai, nors ir ne visada, sutinka su kandidatės Clinton nuomone, tačiau rimtai jaučiasi įpareigotas balsuoti už ją.

Bet būtų klaidinga žiūrėti į Obama tik kaip į pusiau juodaodį (mulatą) kandidatą. Jis turi retų gabumų, kurių ne vienas baltaodis galėtų pavydėti. Jis moka kalbėti ir labai retai – kaip Hillary – nušneka. Atrodo, kad Obama moka pasirinkti ir patarėjus, ko Hillary nesugebėjo padaryti ir net tris kartus turėjo keisti savo štabą. Hillary, kuri iš pradžių atrodė kaip nengalima kandidatė, tikrai yra įdomi ir atkakli moteris, taip ją ištreniravo Wellesley College, bet, kiek suprantu, daug kas abejoja jos sugebėjimais sugyventi ir susitariti.

Ar viso to užteks paskutiniu momentu išgelbėti Obama kandidatūrą į JAV prezidentus, parodys laikas, ir daug kas nustebins šių metų lapkričio 4 d. pamatęs išrinktą pirmąjį pusiau juodaodį (mulatą) Amerikos prezidentą.

pasisakytų apie lobistinius santykius. Kartais net sunku sau nustatyti – kalbiesi su pažįstamu žmogumi ir bekalbant prasiskverbia kokios nors iniciatyvos dėl teisės aktų”.

Pasak Seimo nario Algimanto Matulevičiaus, Lobistinės veiklos įstatymas neturėtų užkliūti, bet jo veiksmingumą jis vertina pesimistiškai. „Lietuva pasirinko viduriuką

tarp JAV ir Europos lobizmo sistemų. Mano manymu, šis įstatymas problemos neišspręs. Aš turiu savo nuomonę apie valstybės reikalų tvarkymą, ir daug platesnę nei numatoma šiame įstatyme. Manau, šis įstatymas tik paukščiukui padėti, ne daugiau“, – sako Matulevičius. Štai tau boba ir devintinės! Taip kalba Seimo narys, kuris Seimui

Nukelta į 9 psl.

SOS – PARAPIJŲ ARCHYVINĖS MEDŽIAGOS IŠSAUGOJIMAS

Pranešimas skaitytas „Antroje lietuvių katalikų sielovados konferencijoje 2008 balandžio 26 d. Čikagoje, Šv. Kazimiero seselių vienuolyne

DALĖ LUKIENĖ

Skaičiau „Drauge“, kad uždarytos dar vienos lietuviškos bažnyčios durys. Tai Šv. Kazimiero bažnyčia Pittston, PA, kurią lietuviai statė 1890 metais. Parapijiečiai po paskutinių Mišių dalijosi prisiminimais – jų gyvenimo istorija susijusi su ta bažnyčia. Jie ten krikštyti, ėjo Pirmos Komunijos, tuokėsi, šventė savo jubiliejus, laidojo artimuosius. Kelių

Dalė Lukienė
Jono Kuprio nuotr.

kartų ir jų prosenelių atmintis susijusi su ta bažnyčia. Ten vyko dalis jų lietuviško gyvenimo veiklos. Ten parapijos salėje repetavo lietuvių chorai, rinkosi dramos būreliai, lietuviškos draugijos, vyko vestuvės ir vakaronės. Ten veikė jų mokyklos. Kur dabar yra tos parapijos registracijų knygos, kurios dokumentuoja parapijiečių gyvenimą nuo lopšio iki karsto? Kaip sužinoti? Ir kas to pasiteiraus? Kas parašys tos parapijos istoriją? 118 parapijos gyvenimo metų – tai ilgas laikas, per kurį gali pereiti net keturios ar penkios žmonių kartos. Tai žmonių istorija, tai lietuvių tautos išeivių istorija. Kaip galima tuos išeivijos parapijinės veiklos dokumentus – bažnytinių knygų archyvus – išsaugoti?

Būtina apklausa

Pirmiausia, reikia sužinoti, kur tie lietuviškų parapijų archyvai yra. Siūlyčiau padaryti apklausą išsiuntinėjant anketas veikiančioms ir buvusioms lietuvių parapijoms. Gavus atsakymus surašyti juos į duomenų bazę. Elektroniniame formate surašytą informaciją lengva tvarkyti ir paskelbti per internetines svetaines. Tokia surinkta ir surašyta informacija apie lietuviškų parapijų archyvus būtų naudinga ne tik sielovados vadovybei, bet ir mokslininkams, dvasiškiams ir visiems, kurie ieško tokių žinių. Tai yra svarbi išeivijos istorijos dalis, kuri priklauso ir lietuvių tautos istorijai.

Geriausia būtų surinktus parapijų archyvinius dokumentus sudėti į mūsų jau veikiančius archyvus, pasirūpinant, kad jie būtų sutvarkyti ir aprašyti. Archyvus aprašyti reikia tam, kad žinotume, ką turime ir kokie dokumentai juose laikomi.

Yra svarbi ne tik parapijų archyvinė medžiaga, bet ir vienuolynų, kurių veikla buvo svarbi ir įvairi. Vieni statė mokyklas, dirbo auklėjimo darbą, kiti – ligonines, senelių ir slaugos namus, leidyklas ir spaustuves. Visi paliko kokią nors įnašą lietuvių išeiv

vių gyvenime. Kas parašys apie jų pasišventimą ir darbą? Žmonių atmintis nėra tobula, todėl tik dokumentai suteikia istorijai tinkamą pirmąją medžiagą.

Ką verta saugoti?

Paskutiniu metu pastebėjau, kad pradėta rūpintis surašyti vieno kito vienuolyno ir bažnyčios istoriją. Tai labai geras ženklas. Seselės Putname rūpinasi surinkti duomenis savo istorijai surašyti. Praeitais metais lankiausi pas tėvus pranciškonus ir klausiau, kur jų archyvai? Kai kas išvežta į Kretingą ir Vilnių – atsakė jie. Jie tiesiog nieko Kennebunkporte nebeturi. Kai kas dingsta. Todėl yra svarbu atsimentinti, kad perduodant žmonėms retus dokumentus reikia pasidaryti jų kopiją arba duoti tik kopiją. Archyvai yra visam laikui, jie negali būti dalijami.

Po ilgo mano pasikalbėjimo su vienuoliais pranciškonais jie atnešė dėžę ir klausia, ar verta ten laikomą medžiagą laikyti ir išsaugoti archyvuose. Pamačius, kas toje dėžėje, supratau, kad ne visiems aišku, ką verta išsaugoti ir atiduoti į archyvus. Toje dėžėje sudėtos pranciškonų „Darbininko“ spaustuvės užsakymų registro knygos, pradedant 1952 m. iki kol spaustuvė buvo uždaryta. Daugiau nei 50 metų spaustuvės veiklos istorija. Ten surašyta: kas užsakė, ką užsakė, užsakymo data, koks kiekis buvo spausdintas, kiek kainavo, kada darbas baigtas. Juk tie užsakymai – tai lietuviškos leidžiamos knygos, lietuviška spauda, periodika, kultūrinių renginių programos ir kiti leidiniai. Pasižiūrėjus į tas spaustuvės registrų knygas, man prieš akis iškilo New York lietuvių kultūrinės veiklos istorija. Šalia jos, tai tiksliausia pačios spaustuvės ir tėvų pranciškonų leidybinės veiklos istorijos dokumentacija. Aišku, jie savo darbo vaisiaus dokumentus laiko ir saugo, nes žada dar parašyti spaustuvės istoriją. Tik nežinau, kodėl iki šiol to nepadarė ir delsia. Man rūpėjo, kas atsitiks su ta dėže ir joje esamu spaustuvės archyvu. Siūliau, kad bent kopijas nušviestų į Amerikos Lietuvių kultūros archyvą (ALKA) Putnam. Tikiuosi, ta dėžė dar saugoma, nes joje daug faktinės medžiagos apie išeivijos leidybą, kuri būtų naudinga knygotyriminkų moksliniams darbams.

Daug individualių archyvų išvežama į Lietuvą. Tačiau, kas mane gąsdina, tai išeivijos archyvų išbartsymas po įvairiausias Lietuvos bibliotekas, muziejus, institutus ir archyvus-archyvėlius. Mes dažnai nesužinome, kur mūsų archyvai nukeliauja, kas juos saugoja, jei iš viso juos saugoja ir jais domisi.

Kur mūsų išeivijos veikiančios archyvai?

Malonu pranešti, kad jau esame surinkę labai daug archyvinės medžiagos, laikomos mūsų archyvuose, būtent Pasaulio Lietuvių archyve (PLA), kuris saugomas Lituanistikos tyrimų ir studijų centre, įsikūrusiame Jaunimo centre prie tėvų jėzuitų. Ten yra sukauptas didelis archyvų ir knygų kiekis, kuris užima net 27 kambarius. Pasiteiravau, kokius bažnytinius ir parapijų archyvus jie turi. Gavau atsakymą, kuris mane nustebino, mat ten surinkta nemažai bažnyčių archyvinės medžiagos:

spauda, iškarpos, kai kurie laišakai, dokumentai iš įvairių lietuviškų parapijų, tokių kaip Šv. Kazimiero, Šv. Onos, Šv. Trejybės, Šv. Petro ir Povilo, Šv. Antano, Šv. Mergelės Gimimo, Šv. Mergelės Nekalto Prasidėjimo, Lietuvių evangelikų reformatų. Taip pat yra medžiagos apie vienuolynus: tėvus pranciškonus, jėzuitus, mariojonus, saleziečius, Nekalto Prasidėjimo seseris, Šv. Kazimiero seseris. Ten laikomos ir kai kurios protokolų knygos. Labai įdomios Šv. Kryžiaus statybos knygos (1913); Šv. Mykolo parapijos Motinos Dievo Aušros vartų draugijos narių knyga (1900-1938); Lietuvių Romos katalikų labdaros sąjungos 6-tos kuopos protokolai (1932-1946); Šv. Antano labdaros draugijos pajamų-išlaidų knyga (1914-1951); Kunigų vienybės Čikagos skyriaus protokolų knyga; Draugijos šv. Kazimiero karalaikio protokolų knyga (1914-1954); Lietuvių Romos katalikų Labdaros sąjungos centro protokolų knyga (1936-1949); Lietuvių Romos katalikų Labdaros sąjungos 5-tos kuopos Bridgeport, Čikaga, Finansų knyga; Šv. Jurgio parapijos protokolai (1933-1949). Yra ir kunigų fondų: Vyskupo Brizgio, Prelato Juro, Kun. Bagdonavičiaus, Kun. Juozevičiaus, Kun. Vaišnio ir kitų.

Kitame dideliame Amerikos Lietuvių kultūros Archyve (ALKA), įsikūrusiame Putnam, irgi yra surinkta ir saugoma labai daug archyvinės medžiagos. Bet parapijų dokumentų ten mažai, daugiausia tai kunigų ir katalikų organizacijų fondai. Paminėsiu tik kelis: Vysk. Pauliaus Baltakio, Kun. V. Čukuro, Kun. Stasio Ylos, Prelato Pranciškaus Juro. Taip pat ten laikomas Katalikų Federacijos Šalpos fondo archyvas, Lietuvių Katalikų mokslo akademijos archyvas, seni Ateitininkų archyvai.

Šitie suminėti keli Amerikoje esantys mūsų archyvai renka, saugo ir aprašinėja sukauptus dokumentus. Jie galėtų priimti ir daugiau archyvų, bet norint juos tinkamai sutvarkyti, reikėtų daugiau darbuotojų, kurie tą darbą galėtų atlikti. Vadinasi, yra reikalinga parūpinti lėšų archyvams tvarkyti, nes dabar jau sunku rasti savanorių, kurie tam darbui veltui pašvęstų savo laiką. Dar daug ką reikia padaryti, o tam reikia darbuotojų. Tačiau tas darbas yra reikalingas ir svarbus, nes svarbu istorinę išeivijos medžiagą surinkti, sutvarkyti ir išlaikyti. Mokslininkai iš visur mielai atvažiuoja tyrinėjimo darbams į mūsų archyvus, juose randa lobius jiems reikalingos medžiagos.

Yra ir mažesnių archyvų, pvz., Baltimorės Lietuvių Namų biblioteka ir archyvas. Ten yra surinkta daug medžiagos iš Baltimorės lietuvių gyvenimo. Ypač svarbūs archyvai – tai ilgamečio Šv. Alfonso bažnyčios klebono prelato Liudviko J. Mendelio archyvas. Bet kur laikomas Šv. Alfonso parapijos archyvas, dar nesužinojau. Beveik visos parapijos turi savo internetinį tinklalapį, kuriuose pateikta trumpa istorija ir veiklos apžvalga. Pasitikrinusi Šv. Alfonso parapijos svetainėje radau labai daug įvairių žinių, bet nieko apie archyvus. Teiravausi Baltimorės arkivyskupijos archyvuose, bet jie atsakė, kad tokių dokumentų neturi, siūlė teirautis parapijoje.

Tad geriausias būdas surinkti parapijų archyvus yra per pačias parapijas. Kaip jau minėjau pradžioje, reikia padaryti lietuviškų parapijų apklausą apie jų turimus ir laikomus archyvus. Apklausą turėtų ateiti iš autoritetingų bažnyčios sluoksnių, kad parapijų vadovybė į ją atkreiptų dėmesį ir atsakytų. **Nukelta į 11 psl.**

Daug archyvinės medžiagos laikoma Pasaulio Lietuvių archyve (PLA) Lituanistikos tyrimų ir studijų centre Čikagoje. Kristinos Lapienytės nuotr.

KOMENTARAS

J. GAILOS „KITOKIOS KALBOS ILGESYS” NETIKSLUMAI

ROMAS KILIKAUSKAS
JAV ats. plk.

Perskaitęs Juozo Gailos straipsnį „Kitokios kalbos ilgesys” gegužės 3 d. „Drauge” negaliu neparašyti komentaro. Kritikuodamas gen. Jono Kronkaičio Vasario 16-os dienos pranešimą, J. Gaila teigia, kad JAV lietuviai „...nusipelnę išgirsti ką nors gero apie Lietuvą”. Artūras Paulauskas panašiai kalbėjo per savo rinkimų kampaniją: „Nusipelnėm gyventi geriau.” (Tas pats Artūras Paulauskas, kuris rinko parašus reikalauti referendumo dėl NATO. Pakankamai balsų nesurinkus, iniciatyva žlugtų.) Reiškia, negerai, kad gen. Kronkaitis apibūdino dabartinę padėtį Lietuvoje, kokia ji iš tikrųjų yra, o ne tokia, kokią mes ją norėtume matyti. Visų pirma J. Gaila turėtų suprasti, kad gen. Kronkaitis ne Lietuvą kritikavo, bet tuos asmenis bei institucijas, kurios Lietuvą žlugdo.

Man atrodo, J. Gailai turėtų būti gėda girtis savo darbais Lietuvos laisvės kovoje ir kritikuoti žmogų, kuris jau 12 metų pasiaukojęs dirba Lietuvoje, o ne Ellicot miestelyje. Savo kritikoje jis net drįso pavadinti Kronkaitį melagiu, tiesa pavartodamas teiginį „prasilenkę su tiesa”. Jeigu iš tikrųjų čia kas nors prasilenkę su tiesa, tai ne Kronkaitis, neva nesuprasdamas, kad generolas kalbėjo apie bankų ir įmonių bankrotus jau LDDP (buvusių komunistų) valdymo laikotarpyje, o ne okupacijos laikais.

J. Gaila teigia: „Jei ne PLB draudimas politikuoti, būčiau ir aš agitavęs už konservatorius, bet niekada nebūčiau sutikęs piršti stebuklą.” Konservatoriai stebuklą nežadėjo, o ką prižadėjo, stengėsi įgyvendinti. Jie negalėjo numatyti 1999 metų finansinės krizės Rusijoje, kuri turėjo labai neigiamų pasekmių Lietuvos ekonomikai ir todėl kai kurie pažadai negalėjo būti išpildyti. Kas tuo metu Lietuvai buvo svarbiausia, konservatoriai (TS) ir krikščionys demokratai (KD) tikrai įgyvendino. NATO ir ES narystės buvo politiniai prioritetai, kurie be TS ir KD dar ilgai nebūtų buvę įgyvendinti. Matyt, yra žmonių, gal tarp jų ir J. Gaila, kurie mano, kad 1994 metų Algirdo Brazausko laiškas Transatlantinio aljanso nariams atnešė Lietuvai saugumą. Noriu priminti, kad Brazauskas iš trijų Baltijos valstybių buvo paskutinis ir tik spaudžiamas konservatorių pasirašė tą laišką.

Eidamas pareigas Krašto apsaugos bei Vidaus reikalų ministerijose, gerai prisimenu, kai viešėdami Lietuvoje R. Regina Narušienė bei kiti JAV LB atstovai rasdavo laiko susitikti, pasitarti ir paramą bei pagalbą NATO ir ES narystės reikalais pasiūlyti. Neprisimenu, kad J. Gaila buvo vienas iš jų.

Tik TS ir KD atėjus į valdžią buvo sudarytos tinkamos sąlygos JAV kariškiams savo profesinę patirtį panaudoti Lietuvoje. Dirbant Lietuvoje mums labai greitai pasidarė aišku, kad buvusiems komunistams narystė

NATO ir ES visai nerūpėjo. Vienas iš svarbiausių reikalavimų NATO narystei buvo kariuomenės parengimas pagal NATO standartus. Tokios kariuomenės LDDP nenorėjo. Ne viena kartą teko girdėti iš Seimo Nacionalinio saugumo komiteto pirmininko Vytauto Petkevičiaus lūpų: „Kam mums tos kariuomenės reikia?” Buvo ir daugiau tokių. Žinoma, jis ir jo kolegos suprato, kad be kariuomenės NATO narystės nebus. LDDP laikais kariuomenės finansavimas buvo katastrofiškas ir apie NATO standartų įgyvendinimą nebuvo kalbos. Kariškiams išdalindavo vieną porą apatinių rūbų ir vieną naudotą uniformą. Apie ginklus ir įrangą iš vis neverta kalbėti. Konservatoriai ir krikščionys demokratai Seime ir Vyriausybėje tokią situaciją labai greitai pakeitė ir dabar jau visiems, tik gal ne J. Gailai, aišku, kokį didžiulį darbą gen. Kronkaitis atliko paruošdamas Lietuvos kariuomenę narystei NATO.

Atrodo, J. Gailai labai nepatiko, kad gen. Kronkaitis paminėjo prof. Vytauto Landsbergio indėlį atkuriant Lietuvos nepriklausomybę. Nėra abejonių, kad daug kas prie šitos kovos prisidėjo, bet reikėtų paklausti, kas tą kovą organizavo ir jai vadovavo. Be vadovo ir organizacinio darbo abejonių, ar Lietuvai būtų pasisekė taip greitai atgauti nepriklausomybę. Prof. Landsbergis buvo tas žmogus, kuris vadovavo ir organizavo ir, manau, dauguma tai pripažįsta. Net užsieniečiai tai gerai žino. Aš nepriklausomybės kovos metu tarnavau Pentagono žvalgybos štabe, kur mums teko sekti kasdieninius įvykius Lietuvoje, žudynes prie TV bokšto ir Seimo. JAV pareigūnai neabejojo, kad prof. Landsbergis buvo šios kovos vadovas ir organizatorius. Tais laikais senasis G. Bush draugavo su Gorbačiovu ir labai norėjo, kad Landsbergis sutiktų su Gorbačiovo reikalavimais. Didžiutis negalime, kad JAV nebuvo viena iš pirmųjų, pripažinusi Lietuvos nepriklausomybę. Prof. Landsbergis nenusileido nei Maskvai, nei Washington ir Lietuvą greitai iškovojau sau laisvę. Jeigu J. Gaila nenori pripažinti, kad prof. Landsbergis vadovavo nepriklausomybės kovoje, tai gal jis paašikintų mūsų skaitytojams, kas, jo nuomone, šį darbą atliko.

J. Gaila prisipažino nežinąs, „kokiems žmonėms tas teismas be įtikinamų argumentų atėmė pilietybę”. Galiu paašikinti: atėmė pilietybę tiems lietuviams, kurie įsigijo kitos valstybės pilietybę ar gimė užsienyje po Konstitucinio Teismo nuosprendžio. Atrodo, J. Gaila įsitikinęs, kad šis Teismo sprendimas buvo teisingas, bet abejoju, ar su jo nuomone daugelis lietuvių sutiks?

Galėčiau dar daugiau rašyti apie visus J. Gailos netikslumus prieš gen. Kronkaitį, bet, manau, užteks. JAV lietuviai yra neblogai informuoti. Jie supranta, kad tikras patriotas ne tas, kuris daug giriasi, bet tas, kuris ryžtingai dirba, norėdamas pašalinti negeroves, kurių Lietuvoje dar vis yra per daug.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

IŠ KIENO KIŠENĖS

Labai aiškiai ir gerai Algimantas Gečys („Draugas” 2008 m. gegužės 24 d.) išdėstė visas priežastis, kodėl Lietuvai ne tik naudinga, bet ir svarbu išlaikyti išeivių lietuviškumą. Lietuvių bendruomenės, lituanistinės mokyklos, vasaros stovyklos, išeivių žiniasklaida ir t.t. – visa tai yra gera, naudinga ir remtina. Po šiuo teigimu aš irgi pasirašau ir tikiu, kad Vitalija ir Jonas Dunčios turbūt irgi tam neprieštarauja.

Tačiau gerb. Gečys neatsakė į

pagrindinį klausimą: Kodėl visa tai remti yra geriau iš Lietuvos lietuvių kišenės, o ne iš pačių išeivijos lietuvių kišenių? Konkrečiausias atsakymas į tai Gečio straipsnyje yra, kad „Jei surandami milijonai pastatyti prabangų stadioną Panevėžyje”, tai kodėl ir ne mums, išeiviams? Reiškia, grįžtame prie to pačio: jeigu visiems duoda, reikia imti ir mums.

Donatas Januta
San Francisco, CA

DĖL PAVELDO IŠLAIKYMO

Chicago Šv. Kazimiero kapinių vaizdas po truputį keičiasi. Nors diena buvo itin graži, šių metų Atminimo dienos (gegužės 25 d.), 10:30 val. r. šv. Mišiom sustatytos kėdės liudijo, kad buvo laukta žymiai daugiau žmonių nei jų atvyko. Galimos priežastys – pabrango benzinai, silpsta ir sensta vyresnieji, jaunimas pasimeldžia namuose...

Tačiau ne vienas, kuriam pastaruoju metu teko lankytis Šv. Kazimiero kapinėse, pastebėjo, kad tarp mūsų gražiųjų lietuviškais, tautiniais motyvais išpuoštų paminklų pradėjo kilti labai skirtingi, kitos etninės kultūros paminklai. Šį kartą net teko matyti 71 sklype vykstančią nemažos apimties gegužinę. Mums tai nėra įprasta, tačiau meksikiečiai, kurie

dabar laidojami Šv. Kazimiero kapinėse, pagal labai senas tradicijas ne tik lanko, bet ir „dalijasi” su mirusiais artimaisiais savo atsineštu maistu ir gėrimu. Visiems jų papročiai yra brangūs, bet paprastos švaros vardan norėjęsi, kad tai nebūt daroma ir ant lietuviškų kapaviečių.

Jei neklystu, JAV yra ne vienos katalikų kapinės, kur mūsų tautiečiai yra laidojami tam tikroje kapinių dalyje. Taip savotiškai pagerbiamas tautinis ir kultūrinis paveldas. Kažin, ar Chicago meksikiečių bendruomenė apie panašią situaciją, laidojant savuosius Šv. Kazimiero kapinėse, kada nors domėjosi ar teiravosi?

Ritonė Rudaitienė,
Lemont, IL

ĮDOMESNIS „DRAUGAS”

Jau daug metų skaitau „Draugo” dienraštį ir paskutiniu laiku jis pradėjo darytis vis įdomesnis. Pagerėjo išdėstymas, atsiranda vis įdomesnių straipsnių ir aprašymų.

Būtų gera daugiau pasirodančių juokų, aforizmų ir kt.

Pašto pristatymas pirma klase pagerėjo. Užuoat kaip anksčiau atėjus

po penkis iš karto, dabar ateina po du. Pašto išlaidos sumažėtų, jei būtų siunčiama po dviejų dienų laikraščius.

Linkėtina „Draugui” ir toliau augti.

Stasys Prakapas
Kanada

PATIKSLINIMAS

„Draugo” 2008 gegužės 20 d. laidoje aprašydamas msgr. Francis Szczykutowicz 50 metų kunigystės jubiliejaus minėjimo iškilmes, praleidau vieną svarbią detalę, būtent kad vietinės LB apyl. v-bos pirm. Elena Žebertavičienė jubiliatą apjuosė mūsų tautine juosta ir įteikė JAV LB

padėkos raštą už jo nuopelnus lietuviams, šv. Teresės parapijos Sunny Hills parapijiečiams bei lietuviškos veiklos 20-ties metų S. H. fotografijų albumą. Praleidimas mano – *mea culpa!*

Alfonsas Nakas
Sunny Hills, FL

KLAIDOS ATITAI SYMAS

Š.m. gegužės 23 d. „Drauge” Stasio Suranto straipsnyje „Vieno kareivio karas” sakinys „Jis nevengė pirmo ėmimo į čečėnų karą, skirtingai nuo tų 80 proc. visų šaukiamųjų, vengusių Čečėnijos karo, kuris kas metai kainavo apie 1,000 jaunų rusų gyvybių” turėtų būti: „Pirmiausia jis

nevengė pirmo ėmimo į čečėnų karą, ko labai vengė net 80 proc. visų šaukiamųjų į tą karą, kuris kas metai kainavo apie 1,000 jaunų rusų gyvybių vien tik nuo nužudymų, nelaimių ir savižudybių.” Atsiprašome autoriaus.

Redakcija

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo” redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Apsilankykite internetinėje „Draugo” svetainėje
www.draugas.org, kur galite rasti ir skaitytojų laiškus
skyrelyje „Nuomonės”

Tradicinė „Dainų dainelė” baigėsi Vilniaus kongresų rūmuose.

Piotro Romančiko (ELTA) nuotr.

Vilniuje koncertavo jaunieji dainorėliai

Vilnius, birželio 3 d. (ELTA) – Ši savaitgalį Vilniuje baigėsi populiariusis vaikų ir jaunimo konkursas „Dainų dainelė”.

Jaunieji dainininkai ir jų mokytojai buvo pagerbti Prezidentūroje, o birželio 1-ąją, Tarptautinę vaikų gynimo dieną, Vilniaus kongresų rūmuose vyko baigiamasis „Dainų dainelės” koncertas.

Šiais metais laureatais tapo 20-ies miestų ir rajonų atstovai. Kiekvieną sekmadienį LTV žiūrovams pasirodė jaunieji talentai nuo 3 iki 19 metų iš visos Lietuvos. Jaunųjų atlikėjų profesionalumą vertino komisija, vadovaujama maestro Virgilijaus Noreikos, ir nusprendusi, kas bus vertas lipti į „Dainų dainelės” laureatų sceną Kongresų rūmuose.

Pirmuosiuose koncertuose paprastai dalyvauja iki 15 tūkst. jaunųjų dainininkų ir jiems talkinančių muzikantų. Konkursas tęsiasi apie pus-

metį, o Lietuvos televizija per tą laiką parodo 12 „Dainų dainelės” koncertų.

Labiausiai patikusį atlikėją galėjo rinkti ir televizijos žiūrovai. Daugiausia žiūrovų balsų surinkusiam solistui ar kolektyvui bus įteiktas vertingas Lietuvos televizijos prizas, taip pat daugiausia žiūrovų simpatijų pelnę atlikėjai apdovanoti keliais ir konkurso finalą.

Keletą profesionalių dainininkų ir dainos mėgėjų kartų užauginęs, gražia tradicija tapęs vaikų dainų konkursas „Dainų dainelė” vyksta jau 34 metus. Pirmąkart 1974 m. surengta „Dainų dainelė” žiūrovams pasirodo kas antrus metus, šįmet – 18-tą kartą.

„Dainų dainelė” į didžiąją sceną atvedė tokius profesionalios scenos atlikėjus kaip Vytautas Juozapaitis, Judita Leitaitė, Gintarė Skerytė, Sigutė Trimakaitė.

Šveicarijos universitetuose siekiama atgaivinti lietuvių kalbos dėstymą

Vilnius, birželio 2 d. (Bernardinai. lt) – Lietuvių kalba Šveicarijos universitetuose buvo dėstoma daugiau nei pusę amžiaus – Ciuricho universitete 1940 – 1980 m., o Berno – 1970 – 2001 m. Siekiant atkreipti Šveicarijos universitetų akademikų ir vadovų dėmesį į šią ilgai gyvavusią tradiciją, taip pat siekiant, kad ateityje atgimtų lietuvių kalbos dėstymas ir būtų atnaujinti moksliniai tyrimai bent viename šių universitetų, organizuojama Lietuvių kalbos ir literatūros mokslinė konferencija „Lietuvių kalbos vieta ir reikšmė Europos kontekste”. Konferencija vyks šių metų birželio 4 – 6 d. Šveicarijoje.

Ypač reikšmingu laikotarpiu laikomas lietuvių kalbos dėstymas Berno universiteto filosofijos – istorijos fakulteto slavistikos – baltistikos katedroje. Katedros absolventai baltistai aktyviai Šveicarijoje ir visoje voikiškai kalbančioje Europos dalyje skleidė žinias apie lietuvių kalbą ir literatūrą.

Per tris veiklos dešimtmečius buvo suburta darni akademinė bendruomenė, surinkta išpūdinga lietuvių literatūros biblioteka. Pastarąją sudarė apie 200–300 knygų lietuvių kal-

ba – beveik visa lietuvių literatūros klasika, didžiuliai lietuvių kalbos žodynai, kalbos vadovėliai. Tačiau 2001 m. nauja universiteto valdžia nutarė baltistikos studijas, o biblioteka buvo iškelta.

„Manome, kad tai, ką tiek metų kūrė ir puoselėjo Šveicarijos akademinės bendruomenės nariai, turi būti atgaivinta. Juolab, kad iniciatyvą rodo ne tik Lietuvoje veikiančios įstaigos bei asmenys, bet ir pati Šveicarijos lietuvių bendruomenė”, – kalba Lietuvos instituto l. e. p. direktorė Saulė Mažeikaitė.

Tris dienas vyksiančio renginio metu Fribūro ir Berno universitetuose pranešimus skaitys garsiausi Lietuvos ir Europos baltistikos specialistai, bus organizuojamos ekskursijos po universitetus, vedamos diskusijos.

Renginį globoja LR ambasada Šveicarijos konfederacijoje, pagrindinis partneris – Lietuvos institutas. Taip pat konferenciją padeda rengti ir remia Šveicarijos lietuvių bendruomenė, Kultūros rėmimo fondas, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas bei Lietuvių kalbos institutas.

Svarbu žinoti

Susituokusiems su užsieniečiais ar susilaukusiems vaikų užsienyje ypač svarbus pilietybės klausimas. Pateikiamos svarbios ištraukos iš LR Pilietybės įstatymo (2002-09-17 Nr. IX-1078, svarbi redakcija nuo 2006-11-13). Visą įstatymą galite rasti LR Seimo internetiniame puslapyje www3.lrs.lt.

LR pilietybės įgijimas ir pilietybės netekimas

Vaikų pilietybė

9 straipsnis. Vaikų, kurių vienas iš tėvų yra Lietuvos Respublikos pilietis, pilietybė.

1. Jeigu vaiko tėvai turi ne tą pačią pilietybę ir vaiko gimimo metu vienas iš jų buvo Lietuvos Respublikos pilietis, vaikas yra Lietuvos Respublikos pilietis, jeigu jis gimė Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Jeigu vaiko tėvai turi ne tą pačią pilietybę ir vaiko gimimo metu vienas iš jų buvo Lietuvos Respublikos pilietis, tai vaiko, gimusio už Lietuvos Respublikos ribų, pilietybė, iki jam sukaks 18 metų, gali būti nustatoma pagal tėvų susitarimą.

Vaikų pilietybė pasikeitus tėvų pilietybei

22 straipsnis. Vaikų pilietybės pasikeitimas pasikeitus abiejų tėvų pilietybei.

1. Jeigu abu tėvai įgyja Lietuvos Respublikos pilietybę arba abu jos netenka, atitinkamai pasikeičia jų vaikų, kuriems nėra sukakę 14 metų, pilietybė.

23 straipsnis. Vaikų Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimas, kai Lietuvos Respublikos pilietybę įgijo vienas iš tėvų.

1. Jeigu Lietuvos Respublikos piliečiu tampa vienas iš tėvų, o antrasis lieka kitos valstybės piliečiu, jų vaikas gali įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę, jei to raštu prašo abu vaiko tėvai. Jeigu vaiko tėvai išsituokę, vaikas gali įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę, jei to raštu prašo įgijęs Lietuvos Respublikos pilietybę vienas iš tėvų, pas kurį teismo sprendimu liko gyventi vaikas arba pas kurį vaikas nuolat gyvena.

24 straipsnis. Vaikų Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimas vienam iš tėvų netekus Lietuvos Respublikos pilietybės.

Jeigu Lietuvos Respublikos pilietybės netenka vienas iš tėvų, o kitas yra Lietuvos Respublikos pilietis, jų vaikas, kuriam nėra sukakę 14 metų, lieka Lietuvos Respublikos pilietis.

25 straipsnis. Vaikų sutikimo būtinumas pakeičiant jų pilietybę.

14–18 metų vaikų pilietybė, pasikeitus jų tėvų pilietybei, gali būti

pakeista tik remiantis rašytiniu vaikų sutikimu.

Sutuoktinių pilietybė

4 straipsnis. Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimas sudarant ir nutraukiant santuoką

Jeigu Lietuvos Respublikos pilietis yra sudaręs santuoką su asmeniu, kuris yra kitos valstybės pilietis arba asmuo be pilietybės, taip pat tokią santuoką nutraukęs, tai sutuoktinių pilietybė savaime nepasikeičia.

14 straipsnis. Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimas asmeniui, sudariusiam santuoką su Lietuvos Respublikos piliečiu.

1. Asmeniui, sudariusiam santuoką su Lietuvos Respublikos piliečiu ir pastaruosius septynerius metus bendrai su sutuoktiniu gyvenančiam Lietuvos Respublikos teritorijoje, Lietuvos Respublikos pilietybė suteikiama, jei šis asmuo atitinka šio Įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1, 2, 5 ir 6 punktuose nustatytas sąlygas ir nėra aplinkybių, nurodytų šio Įstatymo 13 straipsnyje.

2. Asmeniui, pragyvenusiam Lietuvos Respublikoje susituokus su Lietuvos Respublikos piliečiu daugiau kaip vienerius metus, jei jo sutuoktinis miršta, Lietuvos Respublikos pilietybė gali būti suteikiama, jam pragyvenus Lietuvos Respublikos teritorijoje penkerius metus, jei šis asmuo atitinka šio Įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1, 2, 5 ir 6 punktuose nustatytas sąlygas ir nėra aplinkybių, nurodytų šio Įstatymo 13 straipsnyje.

*Pastaba. Šiame straipsnyje asmenims nustatyti gyvenimo bendrai su sutuoktiniu, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis, Lietuvos Respublikos teritorijoje terminai netaikomi asmenims, sudariusiems santuoką su Lietuvos Respublikos piliečiais iki šio straipsnio įsigaliojimo. Šiems asmenims yra taikomi 2002 m. rugsėjo 17 d. priimto Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 14 straipsnyje nustatyti gyvenimo Lietuvos Respublikos teritorijoje terminai.

Š. m. balandžio 1 d. Seime įregistruotas dvigubą pilietybę įteisinantis įstatymas. Naujame įstatymo projekte, parengtame parlamentarų grupės, vadovaujamos Armino Lydekos, numatomi atvejai, kai vaikai gali turėti dvigubą pilietybę. Dvigubą pilietybę vos gimę gaus užsienyje lietuviams gimę vaikai, nes pilietybės įstatymas numato, kad visi vaikai, gimę Lietuvos piliečio ar piliečių šeimoje, nepriklausomai nuo to, ar jie įgijo kitos valstybės pilietybę, ar ne, gauna Lietuvos pilietybę.

Parengta pagal LR Seimo informaciją.

JAV karo akademijose – lietuviai

Vilnius, birželio 2 d. (BNS) – JAV karo akademijose šiemet mokslus pradės trys lietuviai. Kaip pranešė JAV ambasada, į JAV išvyks du Lietuvos karo akademijos antrojo kurso kariūnai – Vytenis Bučius studijuos JAV Karinių jūrų pajėgų akademijoje Annapolis (Maryland valstija), Tadas Goptaitis priimtas į Karinių oro pajėgų akademiją Colorado

Springs (Colorado valstija).

Šiemet mokyklą baigiantis Justinas Zenkevičius studijuos Jungtinių Valstijų Karo akademijoje West Point (New York valstija).

Už mokslą JAV karo akademijose visiškai sumoka JAV vyriausybė. 2012 metais baigę akademijas jaunuoliai pradės tarnybą Lietuvos kariūnėse pajėgose.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Jungtinės Tautos Romoje svarsto maisto klausimą

Popiežius Benediktas XVI Romoje vykstančiam tarptautiniam viršūnių susitikimui dėl pasaulinių maisto kainų perdavė, kad badui ir prastai mitybai nėra vietos šiuolaikiniame pasaulyje.

Reuters nuotr.

Roma, birželio 3 d. (AFP–BNS) – Romoje antradienį prasidėjo tarptautinis viršūnių susitikimas dėl pasaulinės maisto kainų krizės – jis surengtas vykstant riaušėms kai kuriose valstybėse ir raginant iš naujo apgalvoti žemės ūkio politiką.

„Nėra galimybių nepastebėti šios krizės rimtumo pojūčio ir jos pasekmių, ypač – skurdžiausiems gyventojams, beveik milijardui pusbadžiu gyvenančių žmonių“, – pradėdamas susitikimą sakė Italijos prezidentas Giorgio Napolitano.

Maisto produktų kainos pasiekė aukščiausią per pastaruosius 30 metų lygį. Daugelyje šalių didžiulis nepasitenkinimas virto riaušėmis.

Konferencijoje Italijos sostinėje kalbėjęs JT generalinis sekretorius Ban Ki-Moon, kuris pasiūlė kelias priemones, kaip sumažinti krizės padarinius, konkrečiai – atšaukti subsidijas biokurai gaminti išplėtos pramonės šalyse. Biokuro klausimas, kaip manoma, sukels daug ginčų: esant brangiai naftai, pernai didelė dalis kukurūzų derliaus prieaugio buvo panaudota gaminti ne maisto produktams, o etanolui.

Vakarų šalys audringai reagavo ir į tai, kad pasitarime dalyvauja Zimbabvės autokratiškas prezidentas Robert Mugabe. Didžiosios Britanijos ir Australijos atstovai pavadino jo atvykimą „nepadoriu“. Australijos užsienio reikalų ministras Stephen Smith pareiškė, jog per R. Mugabe valdymo metus Zimbabvė, kuri anksčiau buvo Afrikos maisto aruodas, nusirito iki visuotino bado.

Konferencijos organizatorė – JT maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO) pažymi, kad pramonės šalys turi skubiai išplėsti žemės ūkio produktų gamybą, pašalinti prekybos kliūtis ir padidinti pagalbą labiausiai skurstančioms pasaulio šalims. Priešingu atveju, FAO specialistų nuomone, gali įvykti pasaulinė katastrofa.

Maisto produktų krizė skaudžiausiai atsiliepė neturtingiausioms šalims. Maisto produktų importas joms šiais metais gali pabrangti 40 proc. Kai kuriais vertinimais, badaujančių pasaulyje skaičius jau padidėjo

100 mln. žmonių. FAO ragina šalis–donores skirti besivystančių šalių žemės ūkio produkcijos gamintojams daugiau pinigų trąšoms, sėklai ir gyvulių pašarams pirkti. Ši nepakankamų kapitalo įdėjimų problema yra pernelyg apleista, ir daugiau jos nepaisyti negalima, sako JT specialistai.

Ban Ki-Moon pateikė pranešimą, kokiomis priemonėmis galima įveikti krizę. Iš viso šių priemonių kaina pasieks 15 mlrd. dolerių, dalis jų turi sušvelninti krizės padarinius artimiausiu laiku, kitos duos rezultatų vėliau. Artimiausiu metu bus pasiūlyta sumažinti eksporto įkainius ir drauge suteikti subsidijas neturtin-giems valstiečiams.

Tolimoje ateityje B. Ki-Moon pabrėžia didelių investicijų būtinybę – kaip jis sakė dar iki susitikimo pradžios, „mes tiesiogine prasme mokame brangią kainą“ už tai, kad daug metų neskyrėme dėmesio šiai problemai.

„Jeigu reikiamai nebus išspręsta ši problema, ji sukels bangą kitų krizių, stabdančių ekonomikos augimą, socialinę pažangą ir net politinį saugumą pasaulyje“, – sakė JT generalinis sekretorius.

Pagrindinė maisto produktų kainų augimo priežastis pasaulyje yra naftos brangimas, paklausos didėjimas sparčiai besivystančiose šalyse, tokiose kaip Indija ir Kinija, ir klimato kaita.

Konferencijos organizatoriai viliasi, kad nuo visų šių rimtų klausimų svarstymo nenukreips dėmesio tai, kad į Romą atvyko R. Mugabe.

Popiežius Benediktas XVI Romoje vykstančiam tarptautiniam viršūnių susitikimui dėl pasaulinių maisto kainų perdavė, kad badui ir prastai mitybai nėra vietos šiuolaikiniame pasaulyje.

„Badas ir prasta mityba yra nepriimtini pasaulyje, kur gamybos, išteklių ir žinių lygis yra pakankamas tam, kad būtų padarytas galas tokio pobūdžio problemoms ir jų padariniams“, – sakė Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Tarcisio Bertone, kuris perdavė popiežiaus žinią.

EUROPA

KIJEVAS

Julija Tymošenko bloko frakcija Kijevo miesto taryboje vienbalsiai išrinko savo vadovu Oleksandr Zynčenką, taip pat patvirtino nutarimą, kad ji pasitraukia į opoziciją dabartiniam miesto vadovui Leonid Černoveckij. Sprendimas dėl pasitraukimo į opoziciją priimtas dėl „Černoveckij veiklos ankstesniu laikotarpiu neigiamų padarinių ir dėl nuomonių skirtumo su juo valdžios skaidrumo, žemės, komunalinio turto valdymo, socialinių standartų ir Kijevo istorinio veido bei jo gamtos kraštovaizdžio išsaugojimo klausimais“, praneša Kijevo merijos spaudos tarnyba.

VARŠUVA

Lenkijoje prasidėjo neterminuotas šalies paštininkų streikas, kuriame dalyvauja maždaug 20 tūkst. pašto darbuotojų, praneša naujienų agentūra PAP. Lenkų paštininkai reikalauja, kad jiems atlyginimai būtų padidinti 537 zlotais (548 litais) per mėnesį, o pašto vadovybė siūlo tik 305 zlotus (311 litų). Kaip sakė pašto darbuotojų profsąjungos „Solidarumas“ atstovas Janusz Szabowski, streiko metu paštininkai visiškai nutrauks darbą, tačiau jeigu į streikuojančių darbuotojų reikalavimus bus atsižvelgta, streikas bus nutrauktas. Tuo tarpu Lenkijos pašto atstovas Zbigniew Baranowski pareiškė, jog pašto darbas nebus visiškai sustabdytas.

ARTIMIEJI RYTAI

DUBAJUS

Irako šiaurėje esančiame Kirkuke, kuris yra etninių grupių nesutarimų židiny, pirmiausia – dėl mažų naftos išteklių, kurdai nori pasidalyti valdžia su arabais, sakė kurdų regiono premjeras. Kurdai, kurie visame Irake sudaro mažumą, Kirkuką laiko savo senovine sostine ir siekė suorganizuoti referendumą valdymui perimti. Arabai, kurie valdant

Saddam Hussein buvo raginami vykti į Kirkuką, nori, kad jį ir toliau valdytų Bagdadas. Šis ginčas gali kelti grėsmę santykiniam pastovumui Šiaurės Irake, kur daugumą sudaro kurdai. Be to, šis klausimas svarbus ir už Irako ribų. Turkija baiminasi, kad išplėtus kurdų kontrolę į Kirkuką ir aplinkinius naftos telkinius, atsirastų turtinga ir priešiška kurdų valstybė, kuri galėtų paskatinti separatizmą Turkijos pietryčiuose.

JAV

DURHAM

JAV senatoriui Edward Kennedy pirmadienį sėkmingai atlikta piktybinio smegenų auglio operacija ir jokie ilgalaikio šalutinio poveikio neturėtų būti, sakoma jo gydytojo pareiškime. „Man malonu pranešti, kad senatoriaus Kennedy operacija buvo sėkminga, savo tikslus pasiekė“, – nurodė Duke universiteto Medicinos centro gydytojas Allan Friedman, kuris pridūrė, kad Demokratų partijos legenda „neturėtų patirti nuolatinių neurologinių operacijos padarinių“.

WASHINGTON, DC

Barack Obama ir Hillary Clinton antradienį balsavimais dviejose valstijose baigia savo istorinę kovą dėl Demokratų partijos kandidato į prezidentus statuso. Demokratų balsavimai South Dakota ir Montana gali padėti B. Obama tapti partijos kandidatu ir ištumti iš varžybų H. Clinton. Šios dvi valstijos paskutinės balsuoja šioje varginančioje kovoje už teisę per lapkritį įvyksiančius JAV prezidento rinkimus varžytis su respublikonų kandidatu John McCain.

Izraelio premjeras Ehud Olmert antradienį atvyko į Washington. Šį apsilankymą temdo raginimai jam atsistatydinti dėl įtarimų kyšininkavimu ir kritika dėl žydų gyvenviečių plėtimo. Premjeras, kuris, kaip įtariama, iš vieno JAV finansininko neteisėtai gavo dideles pinigų sumas, taip pat susiduria su tarptautine kritika dėl jo vyriausybės planų išplėsti žydų gyvenvietes arabiškojoje Rytų Jeruzalėje. Šį E. Olmertą apsilankymą daugelis laiko jo atsisveikinimu su JAV prezidentu George W. Bush.

ATLANTIC

Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu | visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas | visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas | namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu | visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

SKAUTYBĖS KELIAS

vs. Vanda Aleknienė moko naudotis kompasu.

PASKILTININKŲ KURSAI

Atkelta iš 2 psl. nuvedė į mišką. Kai manė, kad mes jau tikrai nebežinojome kur buvome, nuvedė prie virvės, užrištos ant medžių. Mes turėjome eiti pagal tą virvę ir jausti, kas yra pririšta prie virvės, o vėliau turėjome atpasakoti, kokie daiktai ten buvo. Buvo dvi komandos, ir abi komandos tiek pat prisiminė. Štai skilties darbas kartu. Visų nuomonė ir mintys svarbios.

Mūsų to žaidimo „prizas“ buvo pica ir birzgalas („Coca-Cola“). Buvo gerai, nes nereikėjo indų plauti pavalgius, nes visos lėkštės ir puodukai buvo popieriniai. Vadovai stebėjosi, kiek mes daug picos suvalgėme. Neliko likučių pusryčiams. Per kokias dešimt minučių šešiolika kursantų ir septyni vadovai suvalgėme septynias dideles picas. Buvo labai smagu, skanu ir linksma, kad galėjome atsipūsti nuo sunkios savaitės.

Žinoma, aš, Rima Lintakaitė, nerašau šio straipsnio tik kad papasakočiau apie Paskiltininkų kursus. Šiais metais Paskiltininkų kursai vyks nuo sekmadienio, liepos 20 d., iki penktadienio liepos 25 d. Kviečia-

me visus skautus nuo vienuolikos iki penkiolikos metų. Vietos dar tebėra dviem skiltim. Kuo daugiau pamokymų vaikai gauna kol yra maži, tuo geresni vadovai jie bus užaugę. Dėl daugiau žinių skambinkite mano mamai s. Audrai Lintakienei tel.: 708-387-9180. Pasimatykime kursuose!

„Skautybės kelio“ redakcija nuširdžiai dėkoja jaunai „Aušros vartų/Kernavės“ tunto prityrusiai skautei sl. Rimai Lintakaitei už nuostabų straipsnį apie „Paskiltininkų kursus“. Džiugu šiomis dienomis matyti lietuviškąją jaunimą gražiai, nebijant, lietuviškai rašant. Raginu visus jaunus skautus ir skaites, sekite sesės Rimos pavyzdžiu ir rašykite į lietuvišką spaudą. Artėja stovyklos, ypač IX Tautinė stovykla, parašykite savo išpūdžius apie vasaros stovyklas. Parašykite savo mintis apie savo skautišką veiklą. Mums visiems įdomu! Nebijokite rašyti! Lauksiu Jūsų straipsnių ir nuotraukų. Siųskite man, sesei Aušrai, el. paštu: ausra67@sbcglobal.net arba šiuo adresu: 8830 Magnolia Court, Orland Park, IL 60462.

Čikagos tuntų „Paskiltininkų kursai“ kviečia naujus ir sugrįžtančius kursantus

Paskiltininkų kursų tikslas: suteikti pradinių skautamokslio žinių naudojant skilčių sistemą. Skautams duota proga išmokyti vadovauti, sąžiningai atlikti pareigas, suprasti skautišką teoriją dirbti kartu, išgyventi savaitę gamtoje savarankiškai ir pasidžiaugti savo pasiekimais.

Kada? Nuo sekmadienio liepos 20 d. 10 val. r. iki penktadienio liepos 25 d. 3 val. p. p.

Kur? Rako miškuose, „Kernavės“ pastovyklėje

Kas dalyvauja? 1. Pirmą kartą kursus lankantys 11-12 metų skautės ir skautai. 2. Sugrįžtantys kursantai

Kaina: 125 dol., 6 dienos kursų dienos ir mokesčiai neskaldomi

Čekius rašyti: „Lithuanian Scouts Association“

Siųsti: Audrai Lintakienei
3509 Rosemeare Ave
Brookfield, IL 60513

Registracija: Užpildyti Rako stovyklos registracijos formas ir išsiųsti pagal stovyklos reikalavimus.

Daugiau informacijos skambinti Audrai Lintakienei tel.: 708-387-9180 arba susisiekti elektroniniu paštu: Lintakas@sbcglobal.net

DEVINTOJI TAUTINĖ SKAUTŲ STOVYKLA
įvyks 2008 m., rugpjūčio 9–19 dienomis,
Camp Monotoc, netoli Cleveland miestelio,
Ohio valstijoje.

Daugiau informacijos rasite tinklalapyje:
www.skautai.net

Ar atsimenat, kaip stovyklavom, kaip susėdę prie laužo dainavom?

Tęsinys iš gegužės 30 d.

ANTANAS PAUŽUOLIS
„Senelis“ stovyklautojas

Nuleidus vėliavas ir dar kartą pasistiprinus pavakariams skirtu maistu, atskiros skautų grupės renkasi į numatytas laužavietes. Čia skautų laukia sesių ar brolių sukrauti laužai. Labai malonu sėdėti prie traškančio, kibirkštis į dangų spjaudančio laužo. Pradedi jaustis esąs „laukinėse Amerikos dykumose“, dar pirmaisiais po Amerikos atradimo metais. Skautukai pasijunta pirmaisiais Amerikos pionieriais ir iš visų plaučių uždainuoja čigonų mėgstamą dainą: „Ten toli ošia žalia girelė, prie jos čigonai kuria ugnelę... Mes atėjūnai, tikri klajūnai, nepriglaus mūsų nei puikūs rūmai...“ Ši daina buvo labai mėgstama skautų pirmaisiais skautavimo metais, praradus Tėvynę.

Taip pat buvo mėgstamos dainos apie Tėvynę, štai kelios jų: „Leiskit į Tėvynę, leiskit pas savus“, „Neišaik, neišaik tu iš sodžiaus...“, „Daug, daug dainelių, mieloji sese...“ ir daugelis kitų Tėvynės meilę žadinančių dainų. Dabar, kai Lietuva yra nepriklausoma ir į ją galima laisvai nuvažiuoti, dainuojamos kitos dainos, tinkančios bendrauti su sesėmis ir broliais.

Šiais laikais jaunimas turi būti skatinamas dainuoti tokias dainas: „Lietuviais esame mes gimę...“, „Ar atsimeni namelį“, „Mano protėvių žeme, tu viena mano laimės ir džiaugsmo sapnuos...“ Tai dainos, žadinančios nepamiršti, kalbėti ir dainuoti lietuviškai. Ypatingai patartina išsąmoninti ir gerai išmokyti šiuos žodžius: „Lietuviais esame mes gimę, lietuviomis norime ir būt, nes tą garbę gavome užgimę ir neturim leisti jai pražūt.“ Lietuvių jaunimas turėtų išmokyti šūkį ir jį dažnai kartoti: „Mano tėvų ir prosenelių Tėvynės Lietuvos ir lietuviškai kalbėti, jaunime, niekadoms neužmiršk.“

Šalia dainų jaunimas mėgsta vaidinimėlius, kuriuose parodo savo gabumus. Paskutiniaisiais metais pasirodymai pagerėjo, pradėta vengti televizijoje matytų menkų pasirodymų. Porą metų iš eilės pasimokyta iš Elytės, „Jaunų šeimų“ žvaigždės, suvaidinusios pasigėrėtinus pasirodymus.

Teko pastebėti, kad kitose vietovėse pasibaigus laužams yra pabaiigiama pamokančia mintimi, kuria

pasidalina vienas iš vadovų. Jis sako žodžius, o prie laužo esantys žmonės tyliai kartoja juos arba nusileidžia į savo minčių pasaulį: „Baigiasi diena, mintyse perbėkime dienos darbus ir pagalvokime, ko nepadarėme: ar neatleidome broliui, sesei, ar prisiminėme savo Kūrėją, ar galime ramia sąžine pasakyti – „atleidžiu“ arba „Atleisk, jei buvome kalti, palaimink pastangas šviesias, priimk dienos aukas ir būk prie mūsų arti.“

Laužas pasibaigė, skautukai būriuojasi eiti į savo gyvenvietes, bet vyresnės skautės, skautai vyčiai ir, jei yra, ateitininkų jaunimas, kiekviena grupė pasikeisdama, apsupusi blėstantį laužą išsako savo tradicines mintis, primenančias duotą pasižadėjimą. Tai labai sveikintinas veiksmas, duodas noro jaunesniems skautams, sulaukus reikiamo amžiaus, įsijungti į šios grupės jaunuolių gretas.

Prisimintini vadovų laužai, į kuriuos ateina jauni vadovai pabendrauti. Čia užsimezga draugystės, dainuojamos meilės dainos. Štai keletas jų: „Linelius raunu ne viena, linelius kraunu ne viena.“ Berniukai skautai atsako: „Skinsiu raudoną rožę ir atnešiu Tau kas dieną dovanų“. Arba „Buvo kartą vasara žalia, mes sėdėjome drauge...“ „Laukuose dobilas raudonas, medus ir meilė viskas“ ir taip toliau. Iš šitų susitikimų gimsta draugystės, atvedančios prie lietuviškų vestuvių.

Po laužų, naktinių žaidimų ir naktinio poilsio, saulutei šypsantis, skautukai keliai būsimo dienos užsiėmimams. Vieni stato tiltus, kiti eina prie ežero mokytis, kaip naudotis laiveliais, o tretieji – išmokyti būti gerais šauliais. Stovykla yra dėkinga skautininkui Linui Paužuoliui, apsiėmusiam skautus supažindinti su šaunamaisiais ginklais. Turėdamas visus reikalingus leidimus, prieš išvykstant į šaudyklą, jis surengė dvi valandas trukusius kursus, paaiškino saugumo taisykles, kaip apseiti su ginklais ir kaip elgtis atvykus į šaudyklą. Stovyklautojai, atsakę į pateiktus klausimus teisingai, galėjo vykti šaudyklon. Daugelis sesių ir brolių pasinaudojo šia galimybe ir turėjo progos parodyti savo taiklumą. Pasirodė, kad sesės ne blogiau už kai kuriuos brolius valdo ginklus, laimėdamos net pirmą premiją už taiklumą.

Nukelta į 11 psl.

Rako stovykloje 2007 m. vasara.

Dr. Roberto Vito nuotr.

Ar Baltijos kraštai – tikrai tik Rusijos langas į Vakarus?

ALEKSAS VITKUS

Nr. 2

Taip visas rytinis Baltijos jūros pakraštys praleido apie 200 metų didesnėje ar mažesnėje rusų hegemonijoje. Ir kai baigiantis Pirmajam pasauliniam karui 1918 metais nuo Rusijos visiškai atsiskyrė Suomija ir trys Pabaltijo kraštai, Rusija (ar ir vėliau atsiradusi Sovietų Sąjunga), tai laikė tik laikinu savo istorijos epizodu, kuris įvyko tik laikino Rusijos silpnumo dėka, sukeldo ilgo Pirmojo pasaulinio karo, revoliucijos ir po to sekusio pi- lietinio karo.

XIX amžiaus pabaigoje Pabaltijo tautos, ilgais šimtmečiais prispaustos ir veikiamos svetimų kultūrų, išgyve- no naują tautinio atgimimo laikotar- pį. Pasauliniam karui pasibaigus, 1918–1919 metais visos trys Pabaltijo valstybės iškovojo ir po ilgų kovų prieš rusus apgynė savo nepriklausomybę. Didieji vokiečių baronai žem- valdžiai buvo pašalinti jų dvarų nu- savinimo įstatymu (Lietuvoje – la- biau lenkų), ir naujai susikūrusios tautinės valstybės džiaugėsi savo neįprasta laisve.

Petro Didžiojo įvesta Rusijos tariama „teisė“ į Pabaltijį vėl pragaiš- tingai iškilo 1939 metais, kai Stali- nas, prisidėjęs prie Hitlerio puolimo prieš Lenkiją, iš trijų Pabaltijo valsty- bių pareikalavo ten įsileisti neva nuo vokiečių jas ginsiančią Raudonąją armiją. Suomiai panašiam reikalavi- mui nepasidavė, ir taip 1939 m. lap- kričio 30 d. prasidėjo žūtbūtinis at- kklus žiemos karas. Suomiai kurį laiką gynėsi sėkmingai, visame pa- saulyje sukeldami pasigėrėjimą jais.

Vokietija, po dar neseniai pasira- šyto Ribbentropo-Molotovo pakto (1939 m. rugpjūčio 23 d.), negalėjo ro- dyti per daug simpatijų Suomijai. Anglijos planai per Norvegiją ir Šve- diją atsiųsti savus karinius dalinius ilgainiui liko tik planais. Anglai: taip galvojo tuo nušauti du zuikius pa- sauliui parodyti savo kilnumą, be- gelbstint mažą kaimyno užpultą val- stybę, ir tuo pačiu įsitvirtinti Skan- dinavijoje, sukludant vokiečiams pri- eiti prie jiems taip reikalingos švedų geležies rūdos. Deja, nesibaigiančios sovietų kareivių masės padarė savo. 1940 metų kovo mėnesį suomiai pasi- davė, nors jie tuo drąsiu, bet nuos- tolingu pasipriešinimu ir išvengė kelionės į Maskvą parsivežti „Stalino saulės”.

1940 metų vasarą Sovietų Sąjun- ga privertė visas tris Baltijos valsty- bes tapti sovietinėmis respublikomis. Stalinas tą žygį visiškai paprastai suprato kaip istoriškai normalų grįži- mą prie senosios Petro Didžiojo ir po jo sekusių carų politikos, kad Pabal- tijo kraštai esą nenuginčijamas Rusi- jos praplėtimas ar „langas” į Vaka- rus. Stalinas to siekė dar žiauresnė- mis priemonėmis negu carai: jo slap- toji policija sušaudė ar ištremė į Sibirą daugiau negu 10 proc. visų gyventojų, beveik 50 proc. visos inte- ligitijos. Viskas, kas priminė Vaka- rus, buvo sunaikinta.

Staliną sekę kiti Sovietijos valdy- tojai ir toliau griežtai tęsė anti-Vaka- rų politiką. Tik paskutiniaisiais so- vietų valdžios dešimtmečiais kultūri- niai, ekonominiai ir socialiniai varž-

tai buvo šiek tiek atleisti. Vakarų idėjos per Baltijos kraštus pradėjo smelktis ir į Sovietų Sąjungos gilumą. Lietuva, Latvija ir Estija ten pasidarė žinomos kaip „Sovietų Va- karai”.

1989 metų rugpjūtį, minint 50- ies metų nelemtojo Ribbentropo-Mo- lotovo pakto sukaktį. Trys Pabaltijo respublikos buvo pirmosios, pradėju- sios reikalauti laisvės nuo sovietinio režimo. 1991 metų rugpjūtį visos trys respublikos jau buvo atsikračiusios sovietinio jungo. Kai gruodžio mėnesį jau ir kitos respublikos atskilo nuo imperijos, Sovietų Sąjunga nustojo egzistuoti. Pro langą iš Vakarų pradėjo pūsti stiprus politinis vakarų vėjas.

Praėjus beveik dviems dešimt- mečiams nepriklausomo gyvenimo, Pabaltijo kraštai ir šiandien dar lyg yra langas į Vakarus. Nemažai oku- pacijos metu ten atsikrausčiusių rusų ir dabar nenori grįžti į savo tėvynę. O jų ten nemažai. Latvijoje jų yra apie 33 proc. visų krašto gyventojų, o Estijoje – 28 proc. Lietuvoje, laimei, – tik 8 proc.

Patinka mums ar ne, bet daugu- ma rusų ir jos dabartinis prezidentas Vladimir Putin ir šiandien žiūri į Pabaltijo kraštų politinę ir karinę ne- priklausomybę kaip į kažkokią isto- riškai nenatūralią anomaliją, laikinai atsiradusią dėl laikino Rusijos silpnu- mo, sužlugus Sovietų Sąjungai, ir ne- vykusios po to buvusių vyriausybės politikos. Pabaltijo valstybių įsijungi- mas į Europos Sąjungą ir ypač į NATO rusams atrodė ne tik grasi- nantis, bet net ir įžeidžiantis. Čia Vakarai juos dar daugiau įskaudina kalbėdami apie galimą Ukrainos ir net Gruzijos įsijungimą į NATO. O mums rūpestį kelia ir Putin pasi- sakymas kažkurioje spaudos konfe- rencijoje: „Ar kiekviena maža tauta turi turėti savo politinę nepriklausomybę? Juk pasaulyje yra daugiau nei 1,500 įvairiausių tautų ir tik ma- žiau kaip 200 valstybių yra atstovau- jamos Jungtinėse Tautose. Kas būtų, jei ten sueitų 1,500 valstybių atsto- vai?”

Putin kėsłai į Pabaltijo valstybes mums yra aiškūs. Pravartu būtų su- sipažinti ir su kai kurių ne tokių ar- šių kaip Putin rusų politinių sluoks- nių mintimis, kurios, deja, irgi nėra mums labai palankios. Jie mato net kelias galimybes, kaip išspręsti tą „laikiną politinį nesusipratimą”. Vie- na – panašiai kaip ir Suomija, Pa- baltijo kraštai galėtų turėti pilną ekonominę, kultūrinę ir politinę, bet jokių būdu – ne karinę nepriklausomybę. Antra – kažkas panašaus į Latvijos ir Estijos ilgų šimtmečių istoriją, kai tie abu kraštai buvo poli- tiškai ir kariškai valdomi carų, bet jų ekonominis ir kultūrinis gyvenimas buvo stipriai veikiamas vokiečių įta- kos. Žinoma, dabar ta įtaka būtų ru- sų. Trečia, blogiausia – tos trys res- publikos grįžtų į Rusijos glėbį, pana- šiai kaip ir sovietų laikais, vėl joms neduodant jokios tikros nepriklausomybės, bet paliekant šiek tiek pra- vertą langą į Vakarus ir jų kultūrą.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

POLITIKAMS VIS SUNKIAU ATSPIRTI INTERESŲ GRUPIŲ ĮTAKAI

Atkelta iš 3 psl. pateikė Lo-
bistinės veiklos įstatymo projektą.

Slapti Seimo narių susitikimai

Seimo nariai neslepia, kad labai dažnai tenka kalbėti su įvairiomis vi- suomeninėmis organizacijomis dėl kokių nors teisės aktų priėmimo. Pa- sak Stumbrio, apie tokius susiti- kimus Seimo nariai savo interneto svetainėse privalėtų pranešti visuome- nei. Tačiau taip nesielgiama ir nie- kas, išskyrus Seimo narius ir intere- sų grupes, nežino, apie ką jie kalbė- josi ir kokios interesų grupės ko sie- kia. Pastangos judinti šią problemą atsiranda tik kilus kokiam nors skan- dalui. Tik tada, kai koks nors poli- tikas pasielgia labai įžūliai, kai visuo- menė pasipiktina, tik tada pakalba- ma, kad nelegalųjį lobizmą reikėtų pažaboti. „Iš tikrųjų tarp Seimo na- rių ir interesų grupių nuolat kyla niekaip nedeklaruojamų ir visuome- nei nežinomų santykių, o gal ir san- dėrių”, – sako Stumbrys.

Pasak Juozapavičiaus, Seimo na- riai galėtų pranešti apie visus savo susitikimus. Tačiau ką daryti su vi-

sais valstybės tarnautojais ir pareigū- nais? Ar ir jiems užkrausime šią naš- tą? Susitikimų daug. Ar tai būtų tei- singiausias sprendimas?

Lobistai Briuselyje

Briuselyje veikia apie 15,000 le- galių lobistų. Tačiau, pasak Stumb- rio, lietuvių tarp jų nesutiksime. Kol kas nėra tokio poreikio. Europos Par- lamente legalų lobistą pažinsite iš mėlynos spalvos kortelės. Jie regist- ruojasi, privalo nurodyti, kieno inte- resus ketina ginti.

Profesionalūs lobistai Briuselyje yra vertinami. Neoficialiais duomeni- mis, profesionalus lobistas gali per metus uždirbti kelis milijonus eurų. Už valandą trunkančią lobisto konsultaciją tenka sumokėti nuo 100 iki 600 eurų. Pinigai dideli. Gal todėl Europos parlamento nariai pradėjo svarstyti, ar lobistai nepraranda sai- ko. Praėjusią savaitę Europos parla- mento nariai pritarė Europos Komisijos sprendimui įpareigoti registruo- tas interesų grupes teikti finansinius duomenis apie veiklą, siejamą su lo- bizmu.

„Valstiečių laikraštis”

• SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI •

PASLAUGOS

Senelių namai Los Angeles, CA,
laukia gyventojų. Garantuojame draugišką aplinką, skanų maistą, gerą priežiūrą, nuostabų klimatą. Leidimas: 197605898. Tel: **(323) 353-2140**, fax: **(323) 931-4576**, Jūratė Ezerskienė.

STASYS CONSTRUCTION

Staliaus darbai, rūsių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings”, „soffits”, „decks”, „gutters”, plokšti ir „shingle” stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. **S. Benetis, tel. 630-241-1912**

•••ĮVAIRŪS SKELBIMAI•••

* **Moteris** ieško darbo su gyvenimu ar su grįžimu namo. Gali pakeisti bet kurią sa- vaitės dieną, ar išleisti atostogų. Vairuoja automobilį. Anglų kalba buitinė. Tel. 708-833-0417.

* **Moteris** gali padėti šeštadieniais Oak Lawn ar aplinkiniuose rajonuose. Tel. 708-220-3202.

* **Galiu** prižiūrėti vienišą, pagyvenusį žmogų, gyventi kartu bet kurioje valstijoje. Vairuoju automobilį, turiu patirtį, Ame- rikos pilietė. Kalbu lietuviškai, angliškai. Tel. 847-309-2114.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šei- moje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Moteris** ieško darbo su grįžimu į namus arba su gyvenimu. Galimi pakeitimai. Tel. 708-299-6417.

* **3 mėn. reikalinga** (išsinuomoti ar pa- skolinti) ligoninės lova. Tel. 708-623-4509.

* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

SVARBIAUSIAS BŪDAS IŠLAIKYTI KALBĄ – SKATINIMAS JĄ VARTOTI

Š. m. gegužės 30 d. „Drauge“ buvo išspausdintas Laimos Apanavičienės pokalbis su TMID Lituanistinio švietimo poskyrio vedėja Daiva Žemgulienė, atvykstančia į šiemetinę mokytojų tobulinimosi studijų savaitę Dainavoje. Šikart pakalbinome dar vieną būsimą viešnią, Vilniaus universiteto (VU) Lituanistinių studijų katedros vadovę, daugelio vadovėlių autorę, lietuvių kaip užsienio kalbos mokymo specialistę doc. dr. **Meilutę Ramonienę**. Ji maloniai sutiko atsakyti į keletą „Draugo“ klausimų.

Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedros vadovė dr. Meilutė Ramonienė.
Nuotrauka iš asm. M. Ramonienės albumo

– Į Dainavos mokytojų tobulinimosi kursų savaitę atvyksite pirmą kartą. Ko tikitės? Kaip manote, kuo Jums pačiai bus naudingas šis apsilankymas ir pabendravimas su mokytojais?

– Taip, į Dainavą aš atvykstu pirmą kartą, bet nemažai esu apie tai girdėjusi iš savo kolegių, savo draugų Joanos Pribušauskaitės, Ramutės Skripkienės, Veronikos Povilionienės, kurios jau anksčiau yra dalyvavusios mokytojų kursuose. Žinau, kad tai puiki proga susitikti entuziastingus jūsų mokytojus, susipažinti, užmegzti naujas pažintis, iš arti pamatyti, kas vyksta lituanistikos erdvėje Amerikos padangėje. Aš manau, kad tokios naujos pažintys, asmeniniai ryšiai yra geriausias būdas pasidalyti mintimis, patirtimi, labai dažnai – proga imtis naujų įdomių darbų, naujų projektų.

Aš turiu ir savo mokslinių tikslų. Lietuvoje su kolegomis pradedame pas mus gana naujus sociolingvistikos tyrinėjimus, tiriamo kalbų vartoseną, kalbines nuostatas, kalbų ir tautinės tapatybės santykius, atsiskaymą vartoti vienas kalbas, perėjimą prie kitų kalbų, dvikalbystę ir daugialkalbystę. Tikiuosi, kad stovykloje galėsiu susirinkti duomenų apie įvairių kartų lietuvių išeivijos kalbų (lietuvių ir anglų) vartojimą, kalbines nuostatas ir kitus mane dominančius su kalbomis susijusius dalykus.

– Nemažai metų vadovaujate VU Lituanistinių studijų katedrai, viena iš Jūsų domėjimosi sričių – lietuvių kalbos kaip svetimosios dėstymas. Jūsų nuomone, kuo galėtų būti pravartus (ar kaip susijęs) lietuvių kalbos kaip svetimosios dėstymo metodikos

išmanymas lituanistinių mokyklų mokytojams, kurie dirba su gimtakalbiais vaikais, gyvenančiais kitakalbėje aplinkoje?

– VU Lituanistinių studijų katedra nuo 1990 metų organizuoja įvairius lietuvių kalbos kursus užsieniečiams. Štai jau 18 metų mes ne tik dėstome lietuvių kalbą kaip svetimąją, bet ir kuriame naujas dėstymo metodikas, mokymo priemones, katedros darbuotojai užsiima mokslo tiriamaisiais darbais, daugiausia iš taikomosios kalbotyros srities. Mūsų tyrimo erdvė apima ir kalbų mokymąsi bei vartojimą kitų kalbų aplinkoje. Mes analizuojame dvikalbystės, daugialkalbystės reiškinius, savo tyrimus galime panaudoti realiame gyvenime, iškilus kokioms nors su kalba susijusioms problemoms spręsti. Tikiuosi, kad kai kas iš to, ką mes dirbame, galėtų būti įdomu ir naudinga lituanistinių mokyklų mokytojams.

Be to, turiu pasakyti, kad komunikacinis svetimųjų kalbų mokymas visose šalyse yra padaręs didelę įtaką gimtųjų kalbų mokymui, senų, atgyvenusių mokymo principų keitimui naujesniais būdais, geriau tinkamais šiuolaikiniame gyvenime, šių laikų mokiniams. Taigi galbūt mokytojams bus įdomu kas nors iš to, ką mes mokame ir žinome.

Dar galėčiau pridurti, kad į mūsų organizuojamas lituanistines studijas, ypač į mūsų organizuojamus vasaros kursus, atvyksta nemažai užsienyje gyvenančių lietuvių vaikų ir anūkų. Dalis iš jų moka lietuviškai nebloggerai, kiti – tik šneka, bet menkai temoka rašytinės kalbos. Paprastai jie džiaugiasi gavę iš mūsų kursų daug naudos, nepaisant to, kad jie yra iš lietuvių šeimų.

– Kokiomis temomis kalbėsite per Dainavos mokytojų savaitę?

– Planuoju ne tiek kalbėti pati, kiek organizuoti praktines užduotis, diskusijas, bendrą darbą tokiomis temomis: Komunikacinis kalbų mokymas: nuo teorijos į praktiką; Kalbėjimo mokymas: gyvenimiška tarpusavio sąveika; Rašytinės kalbos mokymas: skaitymo ir rašymo užduotys; Klaidos ir komunikacinis mokymas.

– Kokiomis mokymo, didaktikos naujovėmis pasidalysite su mokytojais?

– Pasistengsiu supažindinti mokytojus ne tik su didaktinėmis naujovėmis, bet ir su naujomis mokymo priemonėmis, naujais vadovėliais, daugiausia tais, kuriuos parengė mano kolegos iš Lituanistinių studijų katedros. Pastaraisiais metais yra sukurta naujų lietuvių kalbos mokymo priemonių, kompiuterinių programų, internetinių kursų. Norėčiau tuos darbus pristatyti, pakomentuoti, paraginti visu tuo naudotis.

– Kaip šiuolaikinės technologijos pakeitė lietuvių kalbos mokymą?

– Spartus informacinių technologijų žengimas į visas mokymo sritis per pastarąjį dešimtmetį pakeitė ir kalbų mokymo bei mokymosi pobūdį, suteikė naujų galimybių plėtoti į mokinį orientuotą mokymą. Kompiuterinės mokymo programos, internetas, tekstynų taikymas kalbos moky-

mui priartina mokinį prie tikroviško kalbos vartojimo, įtraukia jį į daugialypį kalbinį kontekstą, kur kalbinė aplinka integruoja tekstą, garsą ir vaizdą. Šiuolaikinės technologijos įgalina stiprinti mokymosi motyvąją, plėsti mokymosi aplinką, ugdyti mokinio mokymosi strategijas, skatinti efektyvų mokymąsi. Visa tai veikia ir lietuvių kalbos mokymąsi.

– Jūsų manymu, kas padeda išlaikyti gimtąją kalbą kitakalbėje aplinkoje? Kaip stiprinti lietuvių kalbos (ypač rašto) išeivijoje įgūdžius?

– Jūs, gyvenantys išeivijoje, labai gerai žinote, kaip nelengva išlaikyti gimtąją kalbą kitakalbėje aplinkoje. Šiuolaikinės technologijos, kaip jau minėjau, labai priartina šių laikų žmones prie gimtakalbės aplinkos, suteikia daug patrauklių kalbos vartojimo galimybių, kurių visai neseniai dar nebuvo. Bet labai svarbu motyvacija, noras ir pastangos kalbą išlaikyti. Šiais demokratijos laikais nebetinka vaikams joks spaudimas, prievarta kalbėti lietuviškai, nelabai gelbsti nei gražūs pažadai, dovanos ar kokie kiti būdai, skatinantys lankyti lituanistines mokyklas, panašūs į papirkinėjimą... Manau, kad svarbiausias būdas – motyvacijos išlaikyti ir vartoti kalbą skatinimas. Kaip surasti tą patraukliausią motyvaciją – mūsų visų bendras uždavinys.

– Visai neseniai „Baltų lan-

kų” leidykla išleido Jūsų ir Joanos Pribušauskaitės knygą „Praktinė lietuvių kalbos gramatika”. Knyga išėjo ir lietuvių, ir anglų kalbomis. Kuo ji galėtų pasitarnauti lituanistinių mokyklų mokytojams ar besimokantiems lietuvių kalbos kaip svetimosios?

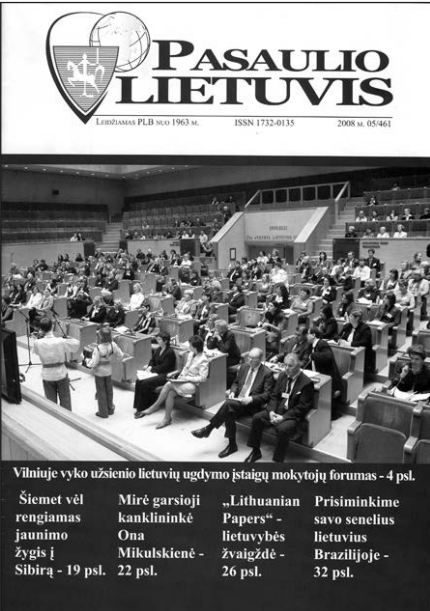
– Ši gramatika lietuviškai perleista jau antrą kartą, tiesa, pataisytą, pridėta sąvokų rodyklė. Tai naujo tipo lietuvių kalbos gramatika, pirmoji gramatika, pateikianti lietuvių kalbos gramatinę sistemą iš funkcinės pozicijos, einant nuo reikšmės prie kalbos priemonių tai funkcijai reikšti, gramatika, skirta kalbos vartotojui. Čia į gramatiką žvelgiama ne kaip į apibrėžtą taisyklių rinkinį, bet kaip į kalbos išteklius, leidžiančius kurti prasmes, vartojant lietuvių kalbą kaip susižinojimo, bendravimo priemonę. Ji gali būti naudinga ne tik kitakalbiams, bet ir lietuviškai mokantiems. Gramatiką į anglų kalbą išvertė Amerikos lietuvaite Dainora Kupčinskaitė, mūsų lituanistinių studijų dalyvė, mes labai džiaugiamės šiuo Dainoros darbu. Tikimės, kad gramatika anglų kalba bus naudinga daugelio pasaulio šalių žmonėms, kuriems įdomi lietuvių kalba.

– Ačiū Jums už pokalbį. Lauksime Jūsų Dainavoje.

Kalbino
Aurelija Tamošiūnaitė

Spaudos apžvalga

„Pasaulio lietuvis”

Penktasis „Pasaulio lietuvio” numeris skirtas balandžio 16–18 dienomis Vilniuje vykusiam Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui LR Vyriausybės (TMID) surengtam užsienio lituanistinių mokyklų mokytojų ir vadovų forumui. Į šį renginį buvo atvykę 24 šalių lietuviai pedagogai. Tai rodo, kad kur mes begyventume, esame jau pasaulio lietuviai. „Tai jau tapo realybe – mes visų vėjų perpučiami. Mums reikia tvirtinti savo tapatumą ir stengtis išsilaikyti”. (prof. Egidijaus Aleksandravičiaus žodžiai pasakyti šiame forume).

Ar išlaikys lietuvišką tapatumą šiandien užsienyje gyvenantys lietuviai? Apie tai buvo kalbėta forume, apie tai mintimis žurnale dalijasi Gabrielius Žemkalnis („Lituanistinio švietimo pasaulyje ištakos ir dabartis”); prof. E. Aleksandravičius („Globalizacijos iššūkiai tautinei mokyklai užsienyje”); Vida Bagdonavičienė („Lituanistinio švietimo struktūra pasaulyje ir TMID veiklos kryptys”); Liuda Jovaišienė ir Renata Retkutė („Jungtinės Karalystės lituanistinio švietimo patirtis”); Jūratė Lileikienė, Silva Petkauskienė ir Lidija Giorgobiani („Žinių niekada nėra per daug net ir mokytojui”).

Manau, kad šis numeris bus įdomus ne tik lituanistinių mokyklų mokytojams, vadovams, bet ir visiems, kurie bent kiek domisi lituanistiniu švietimu užsienyje.

Šiame numeryje taip pat galite paskaityti apie vėl vyksiančią ekspediciją į Sibirą, apie Europos lietuvių dvasininkų suvažiavimą, kuris vyko kovo 25–29 dienomis Vilniuje, apie Vilniaus vidurinėje mokykloje „Lietuvių namai” buvusią dailės mokytoją, atlikusių pedagoginę praktiką šioje mokykloje, dailės darbų parodą. Skaitytojai ras ir dar daug kitų įdomių straipsnių.

Žurnalo puslapiuose prisimename neseniai mirusi kanklininkė Ona Mozoliauskaitė-Mikulskienė.

Paruošė **L. A.**

Rako stovykloje 2007 m. vasara.

Dr. Roberto Vito nuotr.

Ar atsimenat, kaip stovyklavom...

Atkelta iš 8 psl.

Stovykloje nėra ponų, čia darbas verda, kunkuliuoja, spėk tik suktis. Jeigu mamytės tėtų stovykloje dirbtus darbus, turėtų namuose padėjėjas ir padėjėjus. Kiekvieną rytą skautai turi susitvarkyti savo lovas, išnešti miegmaišius išvėdinti ir palikti palapinę sutvarkytą, nes inspektoriai tavęs neglosto, o iš kitos pusės, nenori būti paskutiniuoju savo skiltyje.

Kiekvienos draugovės skilties skautai yra paskiriami virtuvės darbams. Mamytės nustebtų pamačiusios, kaip jų sūneliai, dukrytės skuta bulves, plauna indus ir prižiūri, kad panaudoti indai būtų sudėti tvarkingai. Skautai gerai žino dainą: „Tas puodas kaip juodas, taip juodas ir vis nesiduoda išplaunamas.“ Čia yra geriausia mokykla, kurios neturės savo namuose. Stovykla mokina skautus tvarkos, draugystės ir sugyvenimo vienas su kitu.

Labai gera sėdėti stovyklos valgykloje ir laukti atskrendančių keptų karvelių į pravertą burnelę, kaip daro maži paukščiukai, ir laikas nuo laiko, neįvertinus patirto gerumo, pareikšti nepasitenkinimą maitinimo skyriaus darbuotojams. Kitaip pasijunti tada, kai reikia pačiam virtis, o ypač tada, kai esi išvykęs porai dienų išskylauti, iries Piere Marquette upe ir pajunti, kad tavo „barabonas“ griežia muziką. Tada vairuoji savąjį laivą į krantą ir ieškai nakvynei vietos. Susirūpini valgio paruošimu, bet neturi sausų malkų, ugnis nenori užsidegti, tada pradedi įvertinti stovyklos valgyklą ir jos virėją „tuti“ iš Texas valstijos. Išskylaujant susiduri ir su kitais rūpesčiais, ne tik pavalgy-

mu. Turi įsirengti „lapinę“, apsiginti nuo moteriškos giminės uodo, kuri ieško „alyvos“ – tavojo kraujo – savo vaikams. Čia padeda tavo sumanumas apsiginti nuo neprašytų svečių.

Kaip vandens verpetai sukasi stovyklavimo dienos ir nepamatai, kad reikia galvoti apie sugrįžimą pas tėvelius. Prabėgo malonios džiaugsmingos dienos užiančių medžių šlamesyje, gavai patyrimo, gal ką nors pamilai, gal teko nusivilti, bet jauties esąs laimingas, kad pasisėkė nugaleti atsiradusias kliūtis ir paskutinėms laužo liepsnoms gėstant draugų, draugių būryje užtrauki džiugėsio dainas. Su skautybe sėjame dainas, su skautybe žygiuojame pirmyn, mūsų jaunatvė, mūsų skautiškas veidas yra pakeltas į saulę aukštin... Per skautybę mokomės būti gamtoje Visagalio vaikais...“ Žiūrėdamas į gėstančią ugnį uždainuoji daug kartų dainuotas dainas: „Jau gėsta laužai, paskutiniai laužai ir ‘Rako’ miškai nutyla. Nebraidys čia jaunystė šešėliais tyliais... Užgėsta ugnis ir užmiega daina supavusi juoką ant rankų...” Tai sudiev, jūs mieli „Rako“ kalneliai, laikinai, laikinai, mes išvyksim į IX Tautinę stovyklą ir išdainuosim likusias meilės dainas.

Paskutinėms žiežirboms gėstant, suglaudę širdis, dar uždainuojame mylimą dainą: „Ar atsimeni, kaip mes linksmiai stovyklavom, atsimeni, kaip mes prie laužo dainavom, atsimeni, kaip mes per naktį budėjom ir kalbėjom. Bet greit reiks išsiskirti, gal kitą tu mylėsi, bet apie šitas dienas svajosim amžinai.”

Pabaiga.

PARAPIJŲ ARCHYVINĖS MEDŽIAGOS IŠSAUGOJIMAS

Atkelta iš 4 psl. Yra žinoma, kad paprastai į apklausas atsako maždaug 20 proc. Jei dar pakartotinai primenama ir telefonu paraginama, galima ir daugiau atsakymų sulaukti. Apklausos forma turėtų būti trumpa, ne ilgesnė kaip vienas puslapis, tuomet lengviau ją užpildyti ir grąžinti. Į apklausos formą prieš ją išsiunčiant reikia įrašyti kiek galima daugiau turimos informacijos apie kiekvieną parapiją, kad parapija ją gavusi iš karto žinotų, kad apklausa jai skirta. Niekas nemėgsta standartinių apklausų ir jų nepildo. Tai būtų pirmas žingsnis užmegzti kalbą su parapijomis apie jų archyvus. Tą darbą reikia kuo greičiau pradėti, nes laikas per greit bėga ir viskas per greit keičiasi. Šiais informacinės technologijos laikais galima labai greit susisiekti, susirasti informaciją

ir ją paskelbti. Galėčiau pasiūlyti „Apklauso formą“, kurią sudarėme ieškodami, kur, kokiose bibliotekose laikomos lietuviškos knygos ir archyvai. Manau, toks formatas tiktų ir parapijų archyvams surašyti. Taip pat galėtume pasiūlyti trumpas archyvų tvarkymo ir aprašymo gaires.

Šiais Šiluvos Marijos sukaktuviais metais man kilo klausimas: kas žino, kur laikomi Washington, DC esančios Šiluvos Marijos koplyčios, kuri buvo lietuvių įrengta 1966 metais naujoje Bazilica of the National Shrine of the Immaculate Conception šventovėje, planavimo protokolai ir kiti dokumentai? Turintys lietuviškų parapijų istorinės medžiagos ar žinantys apie parapijų dokumentų laikymą ir saugojimą, kreipkitės į mane dėl nuorodų ir informacijos (el. paštas: dalelukas@verizon.net).

Mielam šeimos daktarui

A † A PETRUI KISIELIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai STEFAI, dukrai dr. JOLITAI NARUTIENEI, sūnui dr. PETRUI V. KISIELIUI ir jų šeimoms.

*Zita Žvirzdienė
Viktoras ir Gloria Žvirzdžiai
Birutė ir Paulius Gyliai*

Olympia, Washington

Margumynai

Apie laikrodį

EUGENIUS GERULIS

Tema yra labai plati ir įdomi. Norint paruošti spaudai suglaustą apžvalgą, tenka rašyti su gausiomis spragomis ir dažnomis skylėmis. Tad peršokime Egipto, Mesopotamijos, Kinijos, graikų ir romėnų saulės, smėlio ir vandens laikrodžius ir pasidomėkime mechaniniais laikrodžiais.

Kiniečiai giriasi, kad mechaninį laikrodį jie turėjo jau 2000 metų prieš Kristų. Manoma, kad Europoje mechaniniai laikrodžiai buvo išrasti vienuolynuose apie 850 metus. Esą didelis nuopelnas priklauso popiežiui Silvestrui II (999–1003). Kiti mano, kad tą laikrodį išrado vokiečiai XI amžiuje.

Pirmasis viešas laikrodis buvo pastatytas 1300 m. Paryžiuje. Jų gamyba Europoje prasidėjo nuo XII a., pvz., Milane – 1335 metais. Nuo XIV a. pradžios tie laikrodžiai yra minimi dažniau. Prancūzijos karaliui Karoliui V rūmų bokšto laikrodį 1379 m. pagamino vokietis H. De Vick. Anglijoje Salisbergo katedroje yra seniausias laikrodis iš 1386 metų, o Prancūzijoje Rouen mieste – iš 1389 metų.

Senovėje laikrodžiai veikė, gaudami energijos iš kabančio svorio, iš užsukto spyruoklės, elektros srovės motoro. Anais laikais jie rodė tik valandas. Vėliau pradėjo rodyti ir minutes, dar vėliau – sekundes. Dabar jie rodo savaitės dienas ir mėnesius.

Bokštų laikrodžių varpų muzika carillon (karalijonai) Europoje sužydėjo nuo XV a., pvz., Flandrijoje – 1481 metais. Prieš Antrąjį pasaulinį karą ir Kaune gražiai skambėdavo karalijonų varpai.

Senovėje lauko bokštų laikrodžiai buvo milžiniško dydžio. Laikui bėgant, laikrodžių dydis vis mažėjo. Mūsų laikais laikrodis tapo toks mažytis, kad jį galime pridengti pašto ženkliuku.

Laikrodžiai ypač patobulėjo, kai buvo išrasta švytuoklė. Čia daug pasidarbavo italas Galilėjus (1564–1642) ir olandas Christian Huygens (1629–1695). Jie atrado, kad laikrodžio tikslumas priklauso nuo švytuoklės ilgumo ir nuo besikeičiančios kambario temperatūros (Švytuoklės dėsnius nustatė Galilėjus, o laikrodžiui švytuoklę pritaikė minėtas olandas.) Nuo šylančio oro švytuoklė ilgėja, todėl laikrodis vėluos. Temperatūrai mažėjant, švytuoklė trumpėja – laikrodis eina greičiau. Gaminant švytuokles svarbu naudoti medžiagas, kurios nėra jautrios temperatūrai.

Šalia lauko bokšto laikrodžių, vokiečiai išrado kambarinį laikrodį, o iš jo prancūzai-šveicarai išrado kišeninį ir ant krūtinės nešiojamą laikrodį. Nuo XVIII ir XIX a. laikrodžių gamyboje ėmė pirmauti Šveicarija.

Laikrodis Lietuvoje

Valdovas Žygimantas Augustas (1520–1572) 1545 metais iš Krokuvos į Vilnių pakvietė laikrodininką Joannes. Kartu su juo Vilniuje 1557–1566 m. darbavosi trys vokiečiai laikrodininkai. Jie prižiūrėjo katedros bokšto laikrodį. 1591 m. Vilniuje sudegė kalvinų-reformatų bažnyčios laikrodis. 1610 m. Vilniuje po didelio gaisro katedra įsigijo naują laikrodį, kurį prižiūrėjo iš Danijos pakviestas žymus specialistas. Vilniaus miesto rotušės bokšto laikrodis buvo vilniečių pasididžiavimas. 1661 m. karui pasibaigus, tas laikrodis sustojo.

Vilniuje gyvenęs prancūzas J. Delamars nuliejo naują varpą. Tas varpas sudegė 1668 m. gaisre. 1670–1674 m. buvo vėl nulietas naujas laikrodžio varpas. Jis 1707 m. gaisre sudegė, todėl naują laikrodį pagamino Vilniaus laikrodininkas Aleksandas Skačkovskis.

Iš Karaliaučiaus į Vilnių buvo atvežtas karalijonas, bet ir šie puikūs varpai 1749 m. sudegė. Nuostabu, kad Vilniuje taip dažnai siautė gaisrai! Tas sudegęs laikrodžio bokštas buvo atstatytas su nauju laikrodžiu, bet 1781 m. jis ėmė griūti. Laikrodis buvo išgelbėtas, jį perkėlus į Šv. Kazimiero bažnyčią.

Laikrodininko amatas į Lietuvą atėjo iš Vokietijos. XVIII–XIX a. tas amatas persikėlė ir į Lietuvos miestelius, pvz., 1826 m. Varnių mieste lyje jau gyveno du žymūs laikrodininkai.

♦**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, birželio 7 d., 9:30 val. r., seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kolekcijų vedėjas kun. James White, SCCR.

♦**Birželio 8 d., sekmadienį, JAV LB Cicero apylinkės valdyba** ruošia Gedulo ir Vilties – Tragiškojo birželio dienų minėjimą. 9 val. r. šv. Mišios Šv. Antano parapijos bažnyčioje. Po Mišių parapijos salėje kalbės Justinas Riškus, dalyvavęs ekspedicijoje „Misijsa Sibiras“. Ekspedicijos tikslas buvo aplankyti lietuvių tremties vietas Sibire, sutvarkyti apleistus, nykstančius tremtinių kapus. Maloniai kviečiame visus atvykti.

♦**Birželio 15 d. prieš 11 val. r. šv.** Mišias Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje 10:45 val. r. JAV LB Lemonto apylinkės valdyba organizuoja Gedulo ir Vilties dienos paminėjimą. Grojant dūdų orkestrui bus pakelta vėliava, perjuosta gedulo juosta, prie paminklo padėtas vainikas. 11 val. r. šv. Mišios bus skirtos šios tragiškos Lietuvai datos paminėjimui, prisiminimui visų, kurie buvo ištremti ar nužudyti. Šv. Mišias aukos tėvas Antanas Saulaitis, SJ. Dalyvaus misijos choras ir solistai Algimantas Barniškis bei Nijolė Penikaitė. Trumpą žodį tars teisės mokslų dr. prof. Augustinas Idzelis. Kviečiame gausiai dalyvauti.

IŠ ARTI IR TOLL...

♦**Aurelijos Čepulinskaitės-Jara** fotografijos parodos „Žalioji miras“ atidarymas 2008 m. birželio 10 dieną, antradienį, 6–8 val. v. Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate

V. Paulius, gyvenantis **Palm Beach Gardens, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaugojo leidybai paremti 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Jonas Miezinskas, gyvenantis **Oak Lawn, IL**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaugojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis
Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

Niujorke, 420 Fifth Ave (37 gatvės kampas) 3 aukšte. Telefonas pasiteiravimui: 212- 354-7840, ext. 18.

♦**Intensyvūs lietuvių kalbos kursai** rengiami nuo birželio 23 d. iki rugpjūčio 15 d. University of California, Los Angeles. Lietuvių kalbą dėstys PLB Lituanistikos katedros doktorantė Daiva Litvinskaitė. Studentų laukia įdomi kultūrinė programa, susitikimai su žymiais Baltijos šalių mokslininkais, bus gera proga apsilankyti ir XIII Lietuvių tautinių šokių šventėje. Studentams siūlomos stipendijos. Dėl išsamesnės informacijos kreiptis į Dan Ryan, UCLA BALSSI co-director: danryan@ucla.edu arba apsilankykite tinklalapyje: www.international.ucla.edu/languages/projects/balssi/.

♦**JAV LB Švietimo tarybos** rengiama 40-oji mokytojų tobulinimosi kursų savaitė tema „Pakalbėkim, parašykim...“ Dainavoje vyks birželio 22–29 dienomis. Kreiptis į Kristiną Petraitienę: tel.: 630-290-4490 arba Kriste007@hotmail.com

♦**Metinis JAV LB New Haven** apylinkės susitikimas-susirinkimas vyks šeštadienį, birželio 28 d., 3 val p.p. Susirinkimas vyks pas Vaivą Vėbraitę ir Jim Gust, 325 Foot Hills Rd., Durham, CT. Norite paklausti ar turite pasiūlymų – skambinkite Sigitai tel.: 203-773-1257 Iki greito pasimatymo!

♦**Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto** Knygotyros ir dokumentotyros institutas maloniai kviečia jus dalyvauti tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Martynas Jankus: tautinio atgimimo spauda ir spaudos veikėjai“, kuri vyks 2008 m. rugsėjo 25–26 d. Adresas susirašinėjimui: Knygotyros ir dokumentotyros institutas, Komunikacijos fakultetas, Vilniaus universitetas, Universiteto g. 3, LT-01513 Vilnius, Lietuva.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Jaunieji „Grandies“ šokėjai. Ramunės Kubiliūtės nuotr.

Žvilgsnis į XIII Lietuvių tautinių šokių šventę rengiamas šeštadienį, birželio 14 d., 6:30 v. v. Pasaulio lietuvių centro, Jaunimo rūmų salėje. Šioje „mini šventėje“ kartu sutiko pašokti Čikagos „Grandies“ ansamblis, Čikagos „Lėtūnas“, Lemonto „Spindulys“ ir Madison, WI „Žaibas“. Kviečiame lietuvių tautinių šokių mėgėjus ir rėmėjus! Savo dalyvavimu programoje paremsite grupes, kurios su dideliu entuziazmu ir pasišventimu ruošiasi dalyvauti pirmą kartą California vykstančioje šokių šventėje.

Bilietus į šį vakarą galima įsigyti sekmadienį, birželio 8 d. Pal. Jurgio Matulaičio misijos prieangyje po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių, o koncerto dieną – prie įėjimo durų. Mažytėliams, sėdintiems ant tėvelių kelių – nemokamai.

Susitikimas su Dalia Staponkute

Birželio 17 d. 6 val. v. kviečiame į susitikimą su eseiste, filosofe ir vertėja Dalia Staponkute. Susitikimas įvyks: Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th Street, New York, New York 1000. Tel. pasiteiravimui: 212-563-2210. Įėjimo kaina – laisva auka.

Vakaro metu viešnia pasidalins savo gyvenimo kelionės į Kipro salą patyrimais, papasakos apie vertimo bei rašymo graikų ir lietuvių kalbomis ypatumus, pristatys savo eseistiką, pailustruodama pristatymą meniniais fotovaizdais iš Kipro.

Po pristatymo – neformalus pabendravimas.

Dalia Staponkutė gimė 1964.08. 14 d. Šiauliuose. St. Peterburgo universitete baigė filosofiją. Dirbo Šiaulių universitete, o 1989–siais, išvykusi gyventi į Kiprą, ėmėsi vertimų, vėliau dėstė filosofiją europiniame Kipro universitete, dabar – literatūrą

ir vertimą Kipro valstybiniame universitete. Ese ir daugelio publikacijų vertimo teorijos klausimais autorė. Lietuvos literatūros vertėjų sąjungos ACUME (Europos akademinis judėjimas už istorinės atminties išsaugojimą), Tarptautinio rašytojų ir vertėjų centro Rodo saloje, Graikija, kultūros komiteto narė ir jų dvikalbio žurnalo „Helios“ redaktorė. Į lietuvių kalbą yra išvertusi pačios sudarytą Kipro poetų rinktinę, N. Kazantzakio, K. Kavafio, J. Kampanelio, J. Karystiani, L. De Bernieres ir kt. kūrinį, į graikų – S. Parulskio rinktinę, o 2007 m. išleido savo ese rinktinę „Lietumi prieš saulę“, kuri susilaukė ekspertų nominacijos „Metų knyga–2007“.

Nuolat rašo savaitraščiui „Šiaurės Atėnai“ ir **www.bernardinai.lt**. Gyvena Nikosijoje, amžinajame „tarp“, augina dvi dukras: Elektrą ir Nefelę.

Kansas University 2008 vasaros teatro sezoną atidaro modernaus šokio spektakliu pagal Richard Bach „Jonathan Livingston žuvėdra“
Muziką spektakliui parašė lietuvis kompozitorius Mantautas Krukauskas, choreografiją sukūrė Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Teatro ir kino fakulteto dekanas Algis Mažeika.
Spektakliai bus rodomi birželio 5–7 dienomis 7:30 val. v. Crafton-Preyer Theatre, 317 Murphy Hall, 1530 Naismith Drive, Lawrence, KS 66045.
Bilietus galima užsisakyti tel.:785-864-3982.

Žinios iš Kanados

* * *

Dr. Česlovas K. Jonys apdovanotas „Professional Engineers of Ontario“ (PEO) Pasižymėjimo ženklu už gerą dešimties metų vadovavimą PEO Etobicoke, ON, Kanada, skyriui. Pažymėtina, kad Česlovas yra veiklus ir Lietuvių Bendruomenėje.

* * *

Kanados Lietuvių Fondo (KLF) valdybos pirmininkas Algis Nausėda po įvykusio KLF metinio susirinkimo pranešė apie jame svarstytus reikalus

ir susirinkimo nutarimus. Prašantiems paramos, išsiųstos prašymų formos. Valdyba taip pat patvirtino nutarimą kiekvienam 8-os klasės abiturientui mokyklos baigimo proga padovanoti po 50 dol. KLF per 46 veiklos metus lietuviškomis organizacijoms yra paskyrusi 2.17 mln. dolerių. Lietuvai skirta 0,6 mln. dol., studentų stipendijoms Kanadoje ir Lietuvoje – 0,38 mln. Kanados dol. **Stasys Prakapas** Kanada